Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Қўмитасининг бош нашри

РЎЗНОМА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 54 (20. 921) 1991 йил 19 март, сешанба ◆ Рўзнома йилига 256 марта чиқади. ◆ Баҳоси 8 тийин.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ: ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

ИСТИҚБОЛНИ ТАНЛАШ ЙЎЛИ

17 март куни Ўзбекистон фуқаролари Бутуниттифоқ референдумида фаол қатнашдилар

Ўзбекистонда ҳамма янгиланган Иттифоқни сақлаб қолиш ёки сақламаслик хусусида, республикамизнинг шу Иттифоқ таркибида қолиш-қолмаслиги хусусида ўз фикрини билдириш учун сайлов участкаларига ёпирилиб келгани йўқ. Кимдир уйида қолди, кимдир рад фикр билдирди. Аммо одамларнинг асосий қисми ўз фуқаролик бурчини бажарди.

БИРДАМЛИК ИФОДАСИ

САФИНГИЗДА БОРМАН

«Ҳаётимда кўплаб воқеаларнинг гувоҳи бўлганман... 45 йил аввал ғалаба билан якунланган Улуғ Ватан урушидаги тан-жароҳатим қайта очилиб, аъзои баданим зирқирайди. Урушда қурбон бўлган 20 миллион қуролдошим, элатдошларим, отам-оғам, тоға-жиянларим ҳаққи-ҳурмати: «Ватан учун олға!» деган сўзларга жавоб излайман. «Ватан учун олға!» деган командирнинг буйруғи қулоғимга эшитилади. Ўтирган ўрнимдан тик тураман.

«Иттифоқимизни сақлаб қоламизми, йўқми?» деган сўз менга «ҳаёт-мамот» каломи бўлиб туюлди. Нега Иттифоқимизни сақлаб қола олмас эканмиз! Совет Иттифоқи деб, шу Ватан деб 20 миллион совет кишиси бекорга қурбон бўлмаган-ку, ахир!

Шу Ватан деб жанг майдонларида русми, ўзбекми, молдован, қирғизми бир-бири учун жон олиб-жон берган-ку! Ҳамқишлоғим Тўле Қаленов, Борис Бобилев — Молдовада, Жумақулов — Белоруссияда, акам Смоленскда жон бердилар...

Бир райондан 500 киши бир кунда жангга жўнадик. Ҳозир ўша 500 кишидан фақат 4 киши ҳаёт... Ҳамқишлоқларим шу Ватанни деб жон берганлар. Кеча эса СССРни сақлаб қолиш учун чин қалбимиздан овоз бериб қўйдик.

Совет Иттифоқи — захматкашлар, фидойилар Ватани. Имоним комилки, Ватанимизнинг Совет Иттифоқи гражданлари буюк мамлакатимиз бирлиги учун овоз бердилар. Бу йўлда менинг ҳамқишлоқларим, дўстларим ва улар сафида мен ҳам борман.

Р. ИСҲОҚОВ,
уруш ва меҳнат ветерани.
Тошкент вилояти.

СССР референдумини ўтказиш бўйича Тошкент шаҳар Ҳамза районидаги 14-участкада Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари овоз бердилар.

Суратда: шахсий пенсионер Николай Кузнецов, (у 40 йилдан бери Ўзбекистонда яшайди), корхона ишчилари Кароmat Ҳасанова ва Илҳом Акромов овоз бериш хоналари томон йўл олишаётир.

В. МОЛГАЧЕВ олган сурат.

● **17 март куни икки сўз — «Ҳа» ёки «Йўқ» сўзлари кўп миллатли мамлакатимиз аҳолиси ўзини-ўзи қай даражада англашини намоён этди. Халқимизга тарихда биринчи марта Ватанимизнинг бундан кейинги тақдири, истиқболини белгилаш имконияти берилди.**

● 17 март куни референдумда қатнашган барча москваликлар овоз бериш учун учтадан савол ёзилган варақа олдилар. Бу ерда Бутуниттифоқ ва Россия референдуми билан бирга пойтахт референдуми ҳам ўтказилди. Москва аҳолисига халқнинг овоз бериш йўли билан сайланадиган шаҳар ҳокими лавозимини жорий этиш зарурлиги тўғрисидаги масалани ҳал қилиш таклиф қилинганди. Тўғри, сўров қонуний кучга эга эмас, лекин референдумда қатнашганларнинг ярмидан кўпроғи ана шу таклиф учун овоз берса, мазкур масала Москва шаҳар кенгашининг сессиясига қўйилади.

● Бизга Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Ўзбекистондан шундай хабар қилдилар: Москва вақти билан соат 12 гача бу жумҳуриятлардаги сайловчиларнинг ярмидан кўпроғи овоз бериб бўлди, — деди ТАСС мухбирига СССР референдуми Марказий комиссияси раисининг ўринбосари Д. Головко. — Мамлакат ҳудудида 170 мингга яқин сайлов участкаси ташкил этилган. 9 жумҳуриятда Иттифоқ қонунига мувофиқ референдум ўтказиш юзасидан марказий жумҳурият комиссиялари, округлар, округ ва участка комиссиялари тузилган. Маълумки, олти жумҳурият — Грузия, Литва, Молдова, Латвия, Арманистон, Эстония раҳбарияти Бутуниттифоқ референдумини ўтказмасликка қарор қилган эди. Лекин Иттифоқ Қонуни овоз беришда қатнашишни хоҳлаган барча кишиларга ўз фуқаролик ҳуқуқларидан фойдаланиш имконини беради. Шу мақсадда бир қанча маҳаллий кенгашлар, меҳнат жамоалари, жамоат бирлашмалари 1200 дан ортиқ участка ташкил этдилар.

Марказий референдум комиссиясига овоз бериш натижаларини чиқариш учун 10 кун муҳлат берилган. «СССР умумхалқ овоз бериши (референдуми) ҳақида»ги СССР Қонунида белгилаб қўйилганидек, рўйхатга киритилган фуқароларнинг ярмидан кўпроғи овоз беришда қатнашган ва референдум натижасида уни овоз беришда иштирок этган фуқароларнинг ярмидан кўпроғи маъқуллаган тақдирда референдумга қўйилган қарор қабул қилинган, деб ҳисобланади.

(ТАСС).

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг Фармони

ШАХСИЙ ТОМОРҚА ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ ЭГАЛАРИ БЎЛМИШ ДЕҲҚОНЛАРГА МОЛИЯВИЙ ЁРДАМ БЕРИШ ВА УЛАР УЮШМАСИ МОДДИЙ-ТЕХНИКА БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ТЎҒРИСИДА

Шахсий томорқа хўжаликларининг эгалари уюшмасини республика аҳолисини озиқ-овқат билан таъминловчи асосий соҳалардан бири сифатида қарор топтириш, унинг ижтимоий-маиший шароитларини яхшилаш, шунингдек бозор муносабатларига кириш даврида деҳқонларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида:

1. Уюшманинг шахсий томорқа хўжаликларини ривожлантиришга ёрдам бериш фондини ташкил этиш учун бир миллиард сўм ажратилсин.

2. Вазирлар Кабинети зиммасига шахсий томорқа хўжаликлари эгалари уюшмасига шахсий хўжаликлар соҳаси учун моддий-техника ресурслари бўйича фонд эгаси вазифаларини бериш ваколати топширилсин.

3. Шахсий томорқа хўжаликлари эгалари уюшмаси кенгаши Ўзбекистон ССР Молия вазирлиги, Ўзбекистон Деҳқончилик-саноат банки, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетлари билан биргаликда икки ҳафта муддат ичида шахсий томорқа хўжаликларини ривожлантиришга ёрдам бериш фондининг мақоми ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги Низомни тайёрлаб чиқсин ва Вазирлар Кабинетига тақдим этсин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1991 йил 18 март.

ФАРМОНГА ШАРҲ:

Сўнгги йилларда қишлоқ меҳнатчиларининг ижтимоий-иқтисодий аҳволини яхшилашга доир бир қанча муҳим қарорлар қабул қилинди. Шу жиҳатдан деҳқонларга ер ажратиб берилганлиги, томорқа участкалари кенгайтирилганлиги ижобий таъсир ўтказди. Бу эса уй-жой шароитини яхшилаш билан бирга шахсий ёрдамчи хўжаликларда етиштириладиган, айниқса бозорда сотиш учун етиштириладиган маҳсулот ҳажмини кўпайтиришга имкон берди.

Бир ярим йил мобайнида республикада оилаларга 183 минг гектардан ортиқ ер участкалари ажратилди. Ўзбекистон ССР Президентининг Фармони билан бу йил қўшимча равишда 108,5 минг гектар ер ажратиб бериш кўзда тутилган. Шундай қилиб, якка соҳадаги умумий ер майдони йил охирига бориб 516 минг гектардан ошиб кетади.

Шуни таъкидлаш кераки, Совет ҳокимияти ўрнатилгандан буён ер участкалари 224,9 минг гектарни ташкил этган эди.

Шу билан бирга ер участкаларини ажратиш улардан жадал фойдаланиш билан боғлиқ янги муаммоларни келтириб чиқарди. Деҳқонлар таъминот, маҳсулотни ташиш, сақлаш ва сотиш муаммоларига тез-тез дуч келмоқдалар. Шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг моддий-техника таъминоти масалаларини ҳал этиш, етиштирилган маҳсулотни ташиш, қайта ишлаш, сақлаш ва сотишда уларга молиявий ёрдам кўрсатиш учун шахсий ёрдамчи хўжалик эгаларининг уюшмаси тузилди.

Бироқ бу уюшма унинг вилоят, район ҳамда ўзга қуйи бўлинмалари билан биргаликда юқорида келтириб ўтилган барча вазифаларни ҳал этишда ёрдамга муҳтож бўлиб турибди.

Моддий-техникавий таъминот базалари ва маблағларнинг йўқлиги уюшма иши самарадорлигини пасайтириб юбормоқда.

Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримовнинг ушбу Фармони ана шу масалаларни ҳал этишга ҳамда шахсий ёрдамчи хўжаликларда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга қаратилган. Фармонга биноан деҳқонларга — шахсий ёрдамчи хўжалик эгаларига молиявий ёрдам тариқасида бир миллиард сўм ажратилиши деҳқонларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволини яхшилашда катта омилдир. Ажратилаётган молиявий ёрдам асосан иқтисодий жиҳатдан заиф хўжаликларни қўллаб-қувватлашга, моддий-техника базасини кенгайтиришга ва мустаҳкамлашга, маҳсулотни қайта ишлайдиган кичик корхоналар қуришга, транспорт воситалари, кичик механизация техникаси ва чорва молларни сотиб олишга сарфланади.

Фармонда шахсий ёрдамчи хўжаликлар эгалари уюшмасига Ўзбекистон ССР Молия вазирлиги, Ўзбекистон Деҳқончилик-саноат банки, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик вазирлиги, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетлари билан биргаликда икки ҳафта муддат ичида шахсий ёрдамчи хўжаликларга ёрдам фонди ва ундан фойдаланиш мақоми тўғрисидаги низомни тайёрлаб, Вазирлар Кабинетига тақдим этиш топширилди.

Фармон яна бир муҳим масалани ҳал қилади. Эндиликда шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг эгалари уюшмасига моддий-техника ресурсларига доир фондлар эгаси вазифаси топширилган. Энди зарур техника, ўғит, ем-хашак ва бошқа моддий ресурсларни қаердан олишни деҳқон яхши билади.

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Кабинетига мазкур масала юзасидан таклиф киритиш топширилди. Вилоят, район ва қишлоқ Советлари ушбу Фармонга мувофиқ бозор муносабатларига ўтиш шароитида ҳамма нарса деҳқонларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволини яхшилашга қаратилиши учун шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга ўз муносабатларини тубдан қайта кўриб чиқишлари лозим.

Ўзбекистон—Қирғизистон:

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК ЖУМҲУРИЯТИ ҲУКУМАТИ ВА ҚИРҒИЗИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ ҲУКУМАТИ ЎРТАСИДА 1991—1995 ЙИЛЛАРДА ИҚТИСОДИЙ ВА МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

БИТИМ

Ўзбекистон Совет Социалистик Жумҳурияти ҳукумати ва Қирғизистон Жумҳурияти ҳукумати, бундан кейин томонлар деб аталади, иқтисодий мустақиллик принципларига асосланиб, тенг ҳуқуқлилик асосида ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни кенгайтириш мақсадидан келиб чиққан ҳолда, мазкур ҳукуматлараро битимни тузадилар:

1-МОДДА

Шартлашувчи томонлар имкониятларни кўриб чиқиб, 1991 йилда хом ашё, маҳсулотлар ва товарларни ўзаро етказиб беришни асосан 1990 йилдаги даражадан камайтирмаган ҳолда сақлаб туришни ва уларнинг хажмларини ўзаро тенг асосда бараварлаштириб бориш чораларини кўришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайдилар.

2-МОДДА

Томонлар ўзаро муносабатларни корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, ҳудудий (маҳаллий) ёки давлат бошқарув органлари ва бошқа хўжалик субъектлари ўртасида ўзларининг ваколатлари доирасида тузилган шартномалар, битимлар ёки протоколлар асосида амалга оширишга келишдилар. Улар ўз мажбуриятларига риоя қилиш учун тўла жавобгардирлар (табиий офатлар бундан мустасно) ва хўжалик субъектларининг томонлардан бирининг манфаатларига зиён етказишга қаратилган барча уринишларининг олдини олиш бўйича биргаликда чора кўришни назарда тутадилар.

3-МОДДА

Томонлар корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва бошқа хўжалик субъектлари ўртасида бозор муносабатларига ўтишни ҳисобга олиб, хом ашё, маҳсулотлар, халқ эҳтиёжи моллари билан ўзаро савдо-сотиқ қилиш ва хизматлар кўрсатиш бўйича бевосита хўжалик алоқаларини сақлаб қолишга, ўрнатишга ва кенгайтиришга, шунингдек, шартномалар ва алоҳида қабул қилинган буюртмалар бўйича тўлиқ етказиб берилмаган маҳсулотлар ўрнини қоплашга ёрдам берадилар.

4-МОДДА

Томонлар шунга келишдиларки, уларнинг ҳудудий бошқарув органлари, корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ва бошқа хўжалик субъектлари маълум чеклашлар мавжуд бўлган маҳсулотни ўзаро етказиб бериш бўйича шартномалар тузишда уларни ҳар иккала ҳукуматнинг ваколатли органлари рухсати билангина олиб кетиш ёки олиб келишни назарда тутишлари керак.

5-МОДДА

Томонлар ҳисоблайдиларки, ҳамкорликни амалга оширишда мулкчилик шаклидан ва идоравий тобелигидан қатъи назар, жумҳуриятлар ҳудудида жойлашган корхоналар ва ташкилотлар қатнашишлари мумкин. Томонлар рози бўлишган тақдирда ҳамкорликда жумҳуриятдан ташқарида жойлашган корхоналар ва ташкилотлар, шунингдек, хорижий иштирокчилар ҳам қатнашишлари мумкин.

6-МОДДА

Томонлар 1991 йилда ўзаро маҳсулот етказиб беришлари учун ҳисоб-китобларда ҳар иккала томон учун мақбул бўлган талаб ва таклифлар нархларига мувофиқ амалдаги прейскурантлар ва шартномавий нархлардан (сўмларда) фойдаланадилар. Томонлар бир-бирларига иқтисодий зарар етказиши мумкин бўлган хатти-ҳаракатлар қилмайдилар.

7-МОДДА

Томонлар мазкур битим имзоланган кундан бошлаб бир ой мобайнида ишлаб чиқариш фаолиятининг барқарорлигини таъминлаш, ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш мақсадида иқтисодий, илмий-техникавий ҳамда маданий ҳамкорликни ривожлантириш бўйича шартномалар тузишни, битимлар ёки протоколлар имзолашни туғаллашга келишдилар.

8-МОДДА

Томонлар яйловларни ижарага олиш ҳақидаги шартномани чўзиш муддатининг 1990 йил декабрь ойида тугаганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССЖнинг Фарғона водийси хўжаликлари томонидан Қирғизистон Жумҳурияти ҳудудидаги чегара орти яйловларидан фойдаланиш шартларини 1991 йилда ҳам сақлаб қолишни, кейинчалик эса томонларнинг келишувига биноан, яйловларни босқичма-босқич қайтаришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайдилар.

9-МОДДА

Томонлар 1991 — 1995 йилларда Ўзбекистон ССЖ ва Қирғизистон Жумҳуриятининг иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлиги дастурини ишлаб чиқиш бўйича биргаликдаги ишчи комиссиясини тузишни зарур деб топдилар, унда бундай алоқаларни тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик асосида янада ривожлантириш назарда тутилади. Томонлар мазкур дастурни ишлаб чиқишни 1991 йилнинг биринчи ярмида туғаллашни мақсадга мувофиқ деб топдилар.

10-МОДДА

Томонлар шуни эътироф этадиларки, Ўзбекистон ССЖ ва Қирғизистон Жумҳурияти ўртасида маҳсулот айирбошлаш ва етказиб бериш мазкур битимни тузаётган томонларнинг бир хил жавобгарлиги асосида амалга оширилади ҳамда унинг қандай бажарилаётгани тўғрисида вақти-вақти билан бирбирларини хабардор қиладилар.

11-МОДДА

Томонлар ҳар йили келишилган муддатларда ўзаро манфаатларни ва тенг шерикликни ҳисобга олиб, кейинги йил учун ўзаро маҳсулот етказиб беришнинг ҳажми ва структурасини, уларнинг беш йиллик мобайнида ривожланиш истиқболларини ҳисобга олган ҳолда кўриб чиқиш ва тасдиқлашни зарур деб топдилар.

12-МОДДА

Мазкур битим имзоланган кундан бошлаб кучга киради ва томонлардан бири жорий календарь йили тугашидан уч ой олдин ўзгартиш ёки унинг амал қилишини тўхтатиш тўғрисидаги истагини билдиргунга қадар амал қилади.

1991 йилнинг 14 мартида Ўш шаҳрида барча матнлари тенг кучга эга бўлган уч нусхада: қирғиз, ўзбек ва рус тилларида имзоланди.

Ўзбекистон ССЖ ҳукумати учун	Қирғизистон Жумҳурияти ҳукумати учун
И. ЖЎРАБЕКОВ	Н. ИСАНОВ.

Ўзбекистон—Туркманистон:

ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Ўзбекистон билан Туркманистон ҳукумат делегацияларининг 15 март куни Тошкентда бўлиб ўтган учрашуви икки иттифоқдош жумҳурият ўртасидаги иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлашга бағишланди.

Учрашувда иқтисодий, савдо ва маданий ҳамдўстлик тўғрисида ўтган йил охирида имзоланган жумҳуриятлараро битимга мувофиқ 1991 йил хўжалик шартномалари қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди. Шартномаларнинг ёқилғи-энергетика ва машинасозлик, озиқ-овқат ва енгил саноат тармоқларига доир асосий бандлари батафсил кўриб чиқилди. Маҳсулот турларининг кўпгина қисми мунтазам етказиб берилаётгани, маҳсулот етказиб бериш борасидаги ўзаро мажбуриятларга риоя этилаётгани, барча асосий йўналишлар бўйича маҳсулотлар 1990 йил даражасидан кам бўлмаган миқдорда жўнатилаётгани таъкидланди. Ижтимоий-маданий алоқаларни ривожлантириш лозимлиги, икки жумҳуриятнинг ишлаб чиқариш қувватлари, хом ашё ресурсларидан янада тўлароқ фойдаланилиши мумкин бўлган қўшма корхоналарни тузиш юзасидан куч-ғайрат сарфлаш зарурлиги ҳам айтилди.

Ўзбекистонга қўшимча равишда нефть маҳсулотлари, техникавий эҳтиёжлар учун туз, енгил саноат ва саноат кимё тармоғининг турли молларини етказиб бериш юзасидан келишиб олинди. Туркманистон, ўз навбатида, жумҳуриятимиздан қишлоқ хўжалик машинасозлиги маҳсулотларини ва уларнинг эҳтиёт қисмларини, кабель маҳсулотини, қурилиш материаллари, енгил ва тўқимачилик саноати молларини олади.

Битим икки иттифоқдош жумҳурият халқ хўжалигини нормаллаштиришга ёрдам бергани, иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлагани қайд этилди. 1992 йилга мўлжалланган жумҳуриятлараро шартномани ишлаб чиқиш учун яхши шарт-шароит вужудга келмоқда.

Учрашувда Ўзбекистон ССР Вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов, Туркманистон ССР Бош вазири Х. Аҳмедов, Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Кабинети Раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Кабинети Раисининг ўринбосари Т. Я. Шарипов, Б. С. Ҳамидов, Туркманистон ССР Давлат режа комитетининг раиси М. Ражапов, икки жумҳурият вазирликлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Қонуни

ВАЛЮТА ИШЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ушбу Қонун СССР Ички хўжалик муомаласида ва халқаро ҳисоб-китобларида валюта операцияларини амалга оширишнинг умумий қоидаларини, валюта ишларини тартибга солиш ва валюта ресурсларини бошқаришда давлат идораларининг ваколатлари ва вазифаларини, совет ва чет эл фуқароларининг ҳамда ҳуқуқий шахсларнинг валюта бойликларига эгалик қилиш, улардан фойдаланиш ва уларни тасарруф этиш соҳасидаги ҳуқуқлари ва бурчларини, валютани назорат қилиш йўналишлари ҳамда валютага доир қоидаларни бузганлик учун масъулиятни белгилаб беради.

Қонун валюта бирлиги, валюта системаси ва СССРнинг валюта ҳудудига, валюта ишларини тартибга солиш соҳасида ССР Иттифоқи билан федерация субъектлари ваколатларини фарқлаб қўйишга асосланади.

I БЎЛИМ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. **Асосий тушунчалар**

1. Ушбу Қонунда фойдаланилган тушунчалар қуйидагиларни билдиради:

1. «Валюта бойликлари»:

а) чет эл валютаси;

б) қимматли қоғозлар — чет эл валютасидаги тўлов ҳужжатлари (чеклар, векселлар, аккредитивлар ва бошқалар) ҳамда фонд бойликлари (акциялар, облигациялар ва бошқалар);

в) қимматбаҳо металлар — ҳар қандай турдаги ва ҳолатдаги олтин, кумуш, платина ҳамда платина гуруҳига кирувчи металлар (палладий, иридий, родий, рутений ва осмий), ушбу металлардан ясалган заргарлик буюмлари ва бошқа рўзғор буюмлари ҳамда шу буюмларнинг синиқлари бундан истиснодир;

г) табиий кўринишдаги ва тарошланган табиий қимматбаҳо тошлар (олмослар, бриллиантлар, ёқутлар, зумрадлар, зангори ёқут, шунингдек марварид), шу тошлардан ясалган заргарлик буюмлари ва рўзғор буюмлари ҳамда уларнинг синиқлари бундан истиснодир.

2. «СССР валютаси» — СССР Давлат банкининг билетлари, давлат хазина билетлари ва тангалари, шу жумладан қимматбаҳо металлардан ясалган тангалар тарзидаги муомаладаги пуллар, шунингдек СССР Банк муассасаларидаги ҳисоб варақаларига қўйилган сўм ҳисобидаги маблағлар ва омонатлардир.

3. «Чет эл валютаси» — муомалада бўлган ҳамда тегишли чет эл давлати ҳудудида қонуний тўлов воситаси ҳисобланган, қоғоз пул, хазина билетлари ва тангалар тусидаги чет эл пуллари, шунингдек муомаладан чиқарилган ёки қайтариб олинаётган, лекин муомаладаги пулга алмаштирилиши лозим бўлган пуллар; чет давлатларнинг ҳисоб варақалари ва омонатларида турган пул бирлигидаги ва халқаро ҳисоб-китоб бирлигидаги маблағлари.

4. «Резидентлар»:

а) СССРда доимий истиқомат қиладиган, шу жумладан вақтинча чет элда турган совет фуқаролари ва хорижий фуқаролар ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар;

б) СССР ҳудудида жойлашган, СССРда рўйхатга олинган ҳуқуқий шахслар, шу жумладан хорижий сармоя иштирокидаги корхоналар;

в) дипломатия дахлсизлиги ва имтиёзларидан фойдаланувчи чет эллардаги совет дипломатия, савдо ва ўзга расмий ваколатхоналари, шунингдек совет корхоналари ва ташкилотларининг чет эллардаги хўжалик ёки бошқа тижорат фаолиятини амалга оширмайдиган ўзга ваколатхоналари.

5. «Норезедентлар»:

а) доимий равишда чет элда яшайдиган, шу жумладан СССР ҳудудида вақтинча турган хорижий ва совет фуқаролари ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахслар;

б) чет элда жойлашган, чет давлат қонунларига мувофиқ барпо этилган ва ишлаётган, шу жумладан совет корхоналари ва ташкилотлари иштирокидаги ҳуқуқий шахслар;

в) СССР ҳудудидаги дипломатия дахлсизлиги ва имтиёзлардан фойдаланувчи чет эл дипломатия, савдо ва бошқа расмий ваколатхоналари, халқаро ташкилотлар (ва уларнинг филиаллари), шунингдек хўжалик ёки бошқа тижорат фаолиятини амалга оширмайдиган ўзга ташкилотлар ва фирмаларнинг ваколатхоналари.

6. «Валюта операциялари» — қуйидагилар билан боғлиқ бўлган операциялардир:

а) мулкчилик ҳуқуқларининг валюта бойликларига ўтиши;

б) тўлов воситаси сифатида чет эл валютасидан, шунингдек ташқи иқтисодий фаолиятни амалга ошириш чоғида СССР валютасидан фойдаланиш;

в) валюта бойликларини чет элдан СССРга олиб келиш ва жўнатиш ҳамда СССРдан чет элга олиб чиқиш ва жўнатиш, шунингдек халқаро пул жўнатмаларини амалга ошириш.

Валюта операциялари жорий операцияларга ва сармоянинг ҳаракати билан боғлиқ операцияларга ажралади.

«Жорий валюта операциялари»:

а) валюта бойликларини, моллар ва хизматларни харид қилиш ва сотиш, ўз ақлий фаолияти маҳсулига эгалик ҳуқуқини амалга ошириш, тўловни кечиктириш мумкин бўлмаган ҳамда қарз беришни ёки қарзга олинган маблағларни жалб этишни кўзда тутмайдиган шартлар билан амалга ошириладиган ҳисоб-китоблар билан боғлиқ операциялар;

б) маблағларни, банкка қўйилган пул, берилган қарз, сарфланган сармоя ва бошқа молиявий операциялардан тушган муздлар, дивидендлар ва бошқа даромадларни чет элга ёки чет элдан жўнатиш;

в) нотижорат тусидаги маблағни жўнатиш, шу жумладан иш ҳақини, пенсияларни, алиментларни, меросларни жўнатиш ҳамда шунга ўхшаш бошқа операциялар.

«Сармоя ҳаракати билан боғлиқ валюта операциялари» қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) сармоя, шу жумладан қимматбаҳо қоғозларни сотиб олиш ва сотиш;

б) қарз бериш ва қарз олиш;

в) маблағни ҳисоб варақаларига ва омонатларга жалб этиш ва жойлаштириш;

г) муайян вақт ўтгандан сўнг тўловни ёки мулкка эгалик ҳуқуқи валюта бойлигига ўтишини кўзда тутадиган молия операцияларини бажариш.

2-модда. **СССР валютаси билан боғлиқ операциялар**

1. ССР Иттифоқи ҳудуди ягона валюта ҳудуди бўлиб, унда ССР Иттифоқи ва федерация субъектлари бирдан-бир қонуний тўлов воситаси ҳисобланган сўмнинг харид қобилиятини мустаҳкамлашга қаратилган ўзаро келишилган пул-кредит ва валюта сиёсатини ўтказадилар.

2. Резидентлар ўртасидаги муносабатларда СССР валютаси ҳар қандай талаблар ва мажбуриятларга тўлаш учун чеклашсиз қабул қилинади.

3. СССР валютасининг манбаи СССРга чет элдан олиб келинган ёки ўтказилган ҳамда СССР ичкарисида қонуний асосда олинган чет эл валютаси бўлса, бундай СССР валютаси норезидентлар мулкининг объекти бўлиши мумкин.

4. Валюта операцияларини амалга ошириш, шунингдек норезидент ҳуқуқий шахслар ўртасидаги ҳар қандай битимларни тузиш ҳамда уларнинг банк муассасаларида СССР валютасида ҳисоб варақалари очиши чоғида сўм билан ҳисоб-китоб қилиш тартибини СССР Давлат банки белгилаб беради.

Мазкур ҳолларда СССР валютасидан фойдаланиб амалга оширилган келишувлар ҳамда СССР Давлат банки белгилаб қўйган тартибни бузиб сўм билан амалга оширилган ҳисоб-китоблар ҳақиқий эмас.

5. Норезидент СССР банкида СССР валютасида ҳисоб варақасини СССР Давлат банки белгилаб қўйган тартибда ва шартлар асосида очиши мумкин.

6. Резидентлар ва норезидентларнинг қимматбаҳо қоғозлар тусидаги СССР валюталарини чет элдан СССРга олиб келишлари ва жўнатишларига, шунингдек СССРдан олиб чиқиб кетишларига ва жўнатишларига йўл қўйилмайди, СССР Давлат банки кўзда тутган ҳоллар бундан мустаснодир.

3-модда. **СССР ҳудудида чет эл валютасида амалга ошириладиган операциялар**

СССР ҳудудида ҳисоб-китоб қилиш чоғида чет эл валютасидан, шунингдек чет эл валютасидаги тўлов ҳужжатларидан фойдаланишга СССР Давлат банки белгилаб берган тартибда йўл қўйилади.

4-модда. **Сўмнинг хорижий валютага нисбатан қиймати**

СССР Давлат банки сўмнинг хорижий валюталарга нисбатан қийматини жорий равишда тартибга солиб туради ҳамда унинг мажбурий қўлланиладиган соҳаларини белгилаб беради. Республикалар СССР Давлат банки маркази кенгашидаги ўз вакиллари орқали сўмнинг қийматини тартибга солишда қатнашадилар.

5-модда. **СССРнинг валюта бозори**

1. Хорижий валютани СССР ички валюта бозорида сотиш ва сотиб олиш мумкин.

2. СССР валюта бозорида операцияларни резидентлар СССРнинг ваколат берилган банклари орқали сўмнинг хорижий валюталарга нисбатан шу пайтдаги талаб ва таклиф нисбати асосида вужудга келган қийматига мувофиқ равишда банклараро битимлар, валюта биржалари ва кимошди савдосидаги келишувлар шаклида амалга оширадилар.

II БЎЛИМ. ВАЛЮТА ИШЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШДА ҲАМДА ВАЛЮТА РЕСУРСЛАРИНИ БОШҚАРИШДА ҲОКИМИЯТ ОРГАНЛАРИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИ ВА СССР БАНК СИСТЕМАСИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

6-модда. **СССР Олий Кенгаши ва республикалар Олий Кенгашларининг валюта муомаласи соҳасидаги вазифалари**

1. СССР Олий Кенгаши СССРнинг валюта ва пул қиймати сиёсатининг умумий қоидаларини белгилаб беради, валюта ишини тартибга солиш ва назоратнинг Умумиттифоқ масалаларига доир қонуний ҳужжатларни қабул қилади, республикалар билан келишиб Иттифоқ — республика валюта фондининг миқдорини, ССР Иттифоқи давлат ташқи қарзининг ҳажми чегарасини ҳамда давлат қарзлари ва СССРнинг Иттифоқ бюджетидан чет давлатларга берадиган бошқа иқтисодий ёрдамлари умумий ҳажми чегарасини белгилаб қўяди, валюта муомаласи соҳасида СССР давлат ҳокимияти ва бошқаруви идораларининг ваколатларини белгилаб беради.

2. Республикаларнинг Олий Кенгашларига СССР валюта сиёсатининг умумий қоидалари доирасида ўз ваколатларидан четга чиқмай республика валюта сиёсатини белгилаб беради, Иттифоқ қонунларига риоя этилишини таъминлайди ва валютага доир республика қонунларини қабул қилади, республика ташқи давлат қарзи чегарасини ва республика бюджетидан чет давлатларга бериладиган давлат кредитлари ва бошқа иқтисодий ёрдамнинг умумий хажми чегарасини белгилаб қўяди, республикада валюта соҳасини бошқаришдаги ваколатлар ва вазифаларни тақсимлаб беради.

7-модда. **Иттифоқ-республика валюта комитетининг вазифалари**

1. Иттифоқ-республика валюта комитети СССР валюта ресурсларини бошқарадиган марказий давлат ижроия органидир ва у Иттифоқ-республика валюта фондини тасарруф этади.

2. Иттифоқ-республика валюта комитети ССР Иттифоқи ва республикаларнинг қўшма органи сифатида ўз ваколатлари доирасида:

Умумиттифоқ, республика, минтақа манфаатларини, шунингдек тармоқ манфаатларини ҳисобга олиб СССР валюта ресурслари тўпланиши, тақсимланиши ва ундан фойдаланилишини бошқаради;

СССР Олий Кенгаши белгилаб берган ССР Иттифоқи давлат ташқи қарзи чегараси доирасида қарз олиш заруратини белгилайди ҳамда бу қарзни тўлашга доир мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш устидан назоратни амалга оширади;

СССР валюта ресурсларини кўпайтиришни рағбатлантиришга қаратилган чораларни ишлаб чиқади.

8-модда. **Валюта ишларини тартибга солишда СССР давлат банкининг вазифалари**

1. СССР Давлат банки давлат валюта ишларини тартибга солиш ва назорат қилишнинг бош ижрочи органидир.

2. СССР Давлат банки республикалар марказий банклари ягона системаси сифатида ўз ваколатлари доирасида:

ўз балансидаги валюта резервларини бошқаради;

СССР ҳудудида чет эл валютаси муомаласи соҳаси ва тартибини белгилаб беради;

тижорат банкларига валюта бойликлари билан банк операцияларини амалга оширишга ҳамда хорижий валютада жорий валюта операциялари ва сармоя ҳаракати билан боғлиқ валюта операцияларига доир ҳисоб-китобларда банк хизмати кўрсатишга рухсат беришнинг умумий қоидаларини белгилайди ва рухсат беради (банк вакили мақомини беради) ҳамда уларнинг фаолиятини назорат қилиб боради;

валюта операцияларини ҳисобга олиш, ҳисобот, ҳужжатлаштириш ва ҳисобга олишнинг ягона шаклларини белгилайди;

қабул қилинган халқаро стандартларга мувофиқ СССР валюта—молия операциялари ҳисоботини тайёрлайди ва эълон қилади.

3. Республикаларнинг марказий банклари барча турдаги валюта операцияларини ўтказадилар ҳамда тижорат банкларига рухсатнома (банк вакили мақоми) берадилар ва уларнинг фаолияти устидан назоратни амалга оширадилар.

4. СССР Ташқи иқтисодий фаолият банки ўз мақоми жиҳатидан банк вакили ҳисобланади.

5. СССР Давлат банки ваколатлари банклар рўйхатини тузиб боради ва эълон қилади.

Ваколат берилган банк ўз вазифаларини виждонан бажармаган тақдирда СССР Давлат банки ва республикаларнинг марказий банклари СССР банк қонунларида кўзда тутилган ҳолларда валюта бойликлари билан операция ўтказиш ва хорижий валютада ҳисоб-китоб ишларида банк хизмати кўрсатишга рухсатномани қайтариб олишлари мумкин.

9-модда. **Валюта операцияларини амалга оширишда ваколатли банкларнинг вазифалари**

1. Ваколатли банклар рухсатномага мувофиқ СССР ҳудудида валюта операцияларини амалга оширади.

2. Ваколатли банклар зиммасига мижозлар валюта тўғрисидаги қонунларга риоя этишини ва уларга ўтказиладиган операциялар тўғрисида ҳисоб бериб турилишини назорат қилиш вазифаси юкланади.

III БЎЛИМ. ВАЛЮТА БОЙЛИКЛАРИГА ЭГАЛИК ҚИЛИШ, УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА УЛАРНИ ТАСАРРУФ ЭТИШ ТАРТИБИ

10-модда. **Валюта бойликларига мулкчилик ҳуқуқи**

1. СССР ҳудудидаги валюта бойликлари резидентларнинг ҳам, шунингдек норезидентларнинг ҳам мулки бўлиши мумкин.

2. СССР ҳудудидаги валюта бойликлари мулкчилик ҳуқуқига мулкчиликнинг бошқа объектлари билан бир қаторда давлат томонидан кафолат берилади ва ҳимоя қилинади.

11-модда. **Иттифоқ-республика валюта фондини вужудга келтириш ва ундан фойдаланиш**

1. Иттифоқ-республика фонди СССР валютасининг харид қобилияти барқарорлигини сақлаб туриш, Умумиттифоқ, республика, регионал, шунингдек тармоқ манфаатларини ҳисобга олиб, мамлакат иқтисодиёти эҳтиёжларини қондириш, ташқи қарзини тўлаш юзасидан СССРнинг мажбуриятларини бажариш, СССРни ижтимоий ва иқтисодий ривожлантиришнинг бошқа эҳтиёжларини таъминлаш мақсадида чет эл валютаси ва бошқа хил валюта бойликлари маблағлари тарзида СССРнинг валюта ресурсларини жамлайди.

2. Иттифоқ-республика валюта фонди СССР Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва миқдорда резидентларнинг валюта тушумларидан давлатга мажбурий валюта сотиш; СССР Давлат банки ёки ваколатли банклар орқали чет эл валютасини харид қилиш; СССР Олий Кенгаши белгилаган лимит доирасида чет элларда валюта маблағларини ва бошқа манбаларни жалб этиш орқали вужудга келтирилади.

3. Иттифоқ-республика валюта фонди ресурслари қуйидагиларга:

сўмнинг чет эл валютасига нисбатан қийматини барқарорлаштиришга;

ССР Иттифоқи чет эл валютасида олган қарзларни тўлашга;

марказлаштирилган тартибда четдан харид қилинадиган моллар ва хизматлар га ҳақ тўлаш учун қарз беришга;

ташқи иқтисодий фаолиятга қарз бериш учун республикаларга, ҳокимият маҳаллий идораларига, шунингдек ваколатли банкларга қарз беришга;

СССРнинг ташқи давлатлар билан ташқи иқтисодий алоқаларини ва бошқа турдаги алоқаларини таъминлашга сарфланади.

12-модда. **Республикалар ва ҳокимият маҳаллий идораларининг валюта фондларини вужудга келтириш ва улардан фойдаланиш**

1. Республикаларни валюта фондлари СССР Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва миқдорда резидентларнинг валюта тушумларидан давлатга мажбурий тарзда валюта сотиш, республикаларнинг марказий банклари ҳамда ваколатли банклар орқали чет эл валютасини сотиб олиш ва Иттифоқ республика валюта комитети билан келишиб, чет эллардаги валюта маблағларини тўпланиб қолган қарзни тўлаш учун ўз жавобгарлигига олиш ҳисобига вужудга келтирилади.

2. Ҳокимият маҳаллий идораларининг валюта фондлари республикаларнинг қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва миқдорда, ана шу республикаларнинг валюта фондлари, СССР Қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва миқдорда резидентларнинг валюта тушумидан ана шу идораларга мажбурий тарзда сотиш, чет эл валюталарини ваколатли банклар орқали сотиб олиш ва республикаларнинг ўз ҳудудларида жойлашган марказий банклари билан келишиб, тўпланиб қолган қарзни тўлаш учун чет эллардаги валюта маблағларини ўз жавобгарлигига олиш орқали вужудга келтирилади.

3. Республикалар ва маҳаллий ҳокимият органлари валюта фондидан улар ижтимоий ва иқтисодий ривожланиш эҳтиёжлари учун мустақил фойдаланадилар.

13-модда. **Корхоналар ва ташкилотлар валюта фондларини вужудга келтириш ва улардан фойдаланиш**

1. Корхоналар ва ташкилотларнинг валюта маблағлари ташқи иқтисодий фаолиятидан валюта тушумлари, СССР ички валюта бозорида валюта харид қилиш, валюта кредитлари шаклида, шунингдек ССР Иттифоқи ва Федерация субъектлари қонунларига зид келмайдиган бошқа шаклларда олинадиган маблағ ҳисобига вужудга келади.

2. Корхоналар ва ташкилотларнинг валюта маблағлари ваколат банкларидаги валюта ҳисоб варақаларида ва омонатларида сақланади ҳамда ундан корхоналар ва ташкилотлар мустақил равишда фойдаланадилар.

3. Корхоналар ва ташкилотлар муштарак вазифаларни ҳал этиш учун ўз валюта маблағларини ихтиёрий асосда бирлаштиришга ҳақлидирлар.

14-модда. **Совет ва хорижий фуқароларнинг валюта маблағлари**

Совет фуқаролари ва хорижий фуқаролар мулкида СССРга чет элдан олиб келинган, ўтказилган ёки жўнатилган, ушбу Қонунга зид келмайдиган тартибда СССР ҳудудида олинган ёки харид қилинган валюта бойликлари бўлиши, улар ваколатли банклардаги ҳисоб варақаларида ёки омонатларда сақланиши ҳамда ССР Иттифоқи ва Федерация субъектлари қонунлари билан тақиқланмаган мақсадларга сарфланиши мумкин.

IV БЎЛИМ. ВАЛЮТА МУОМАЛАСИ СУБЪЕКТЛАРИНИНГ ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАДА ОПЕРАЦИЯЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШИ

15-модда. **Резидентлар — ҳуқуқий шахсларнинг валюта операцияларини амалга ошириш тартиби**

1. Резидентлар — ҳуқуқий шахслар ўзларига қарашли валюта маблағидан ўз меҳнат жамоаларини ишлаб чиқариш ва ижтимоий-маданий ривожлантириш мақсадларига ҳамда ССР Иттифоқи билан Федерация субъектлари қонунларига зид келмайдиган ўзга мақсадларга мустақил сарфлашлари мумкин.

2. Резидентлар — ҳуқуқий шахслар ташқи иқтисодий фаолиятдан валюта тушумларидан СССР Қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган тартибда ва миқдорда Иттифоқ — республика, республика ва маҳаллий валюта фондларига сотишга мажбурдирлар.

30 фоиз ва ундан кўпроқ миқдорда чет эл сармояси қатнашган корхоналар ва ташкилотлар валютани мажбурий равишда сотмайди.

3. Резидентлар — ҳуқуқий шахсларнинг ташқи иқтисодий фаолиятдан олган валюта тушумлари, башарти СССР Давлат банки бошқа ҳолларга рухсат этмаган бўлса, уларнинг СССРдаги ваколатли банкларидаги ҳисоб варақаларига ўтказилиши шарт.

Резидент — ҳуқуқий шахслар хорижий валютадаги маблағларини улар ушбу модданинг иккинчи бандида кўзда тутилган мажбуриятларни бажарган тақдирда СССР Давлат банки белгилаган тартибда ва шартлар билан хорижий банкларнинг ҳисоб варақаларига ва омонатига қўйиб сақлашлари мумкин.

Чет элларда валюта ҳисоб варақалари бўлган Резидентлар — ҳуқуқий шахслар СССР Давлат банки томонидан белгилаб бериладиган тартибда шу ҳисоб варақаларига доир операциялар тўғрисидаги маълумотларни ваколат банкларига тақдим этишга мажбурдирлар.

16-модда. **Резидент — фуқароларнинг валюта операцияларини амалга оширишлари**

1. Резидентларнинг божхона қоидаларига риоя қилиб чет эл валютасини ва бошқа валюта бойликларини чет элдан СССРга олиб келишлари, юборишлари ва жўнатишлари чекланмайди.

2. Резидентларнинг хорижий валютадаги маблағлари, шу жумладан улар СССР ҳудудида қонуний тартибда олган маблағлар ваколат банклари валюта ҳисоб варақаларига эркин равишда ўтказилади.

3. Чет эл валютасидаги маблағларни, шу жумладан резидентларнинг ваколат банкларидаги ҳисоб варақаларига қўйилган маблағларни улар ваколат банкига сўмга сотишлари, ҳисоб варақаси эса чет элга жўнаб кетган тақдирда СССРдан божхона қоидаларига риоя этган ҳолда ўтказилиши, олиб чиқиб кетилиши ёки жўнатилиши мумкин.

4. Резидентлар чет элда бўлган даврда, бошқа ҳолларда эса СССР давлат банки белгилаб қўйган тартибда резидентлар чет элда хорижий валютада ҳисоб варақаси очишига ва омонат қўйишга, валюта маблағларини уларда сақлашларига йўл қўйилади.

5. СССР ҳудудида резидентлар ўртасида, шунингдек резидентлар билан норезидентлар ўртасида валюта бойликлари билан келишиш тақиқланади. Қуйидаги ҳоллар бундан мустаснодир:

Резидентларнинг СССР ички валюта бозорида ваколат банклари орқали валюта бойликларини сотиши ва сотиб олиши;

валюта бойликларини давлатга, жамғармаларга, ташкилотларга хайрия мақсадлари учун совға қилиш;

валюта бойликларини умр йўлдошига ва яқин қариндошларига совға қилиш;

валюта бойликларини васият қилиб қолдириш ва уларни мерос ҳуқуқи билан олиш;

чет давлатларнинг бир хил пуллари ва тангаларини шу жумладан қимматбаҳо металлардан ясалган тангаларни тўплаш мақсадида ССР Иттифоқи ва Федерация субъектлари қонунларида белгиланган тартибда сотиб олиш, сотиш ва алмаштириш.

6. Резидентлар СССР божхона қонунлари талабларига риоя этганлари тақдирда хорижий валютани ва бошқа валюта бойликларини олиб чиқиб кетишга йўл қўйилади.

17-модда. **СССР ҳудудида ҳуқуқий шахслар ва норезидент фуқароларнинг валюта операцияларини амалга ошириш тартиби**

1. Норезидентлар СССРга чет элдан валюта бойликларини ҳеч қандай тўсқинликсиз олиб келишлари, жўнатишлари ва юборишлари, шунингдек илгари чет элдан СССРга олиб келинган, ўтказилган ёки жўнатилган ёхуд СССР ҳудудида қонуний асосда сотиб олинган валюта бойликларини чет элга ҳеч қандай тўсқинликсиз олиб келишлари, жўнатишлари ва юборишлари мумкин.

2. Норезидентларнинг божхона қоидаларига риоя этган ҳолда СССРга ўтказган ёки олиб келган хорижий валютадаги маблағлари ёки норезидент СССР ҳудудида белгиланган тартибда сотиб олган хорижий валютадаги маблағ ваколат банкларидаги ҳисоб варақаларига эркин ўтказилади ва омонатга қўйилади ҳамда ваколат банклари орқали чет элга чеклашсиз ўтказилиши ёки СССРдан чет элга олиб чиқиб кетилиши мумкин.

3. Норезидентлар фақат ваколат банклари орқали валюта операцияларини, шу жумладан валюта бойликлари олди-сотти операцияларини амалга оширишлари мумкин.

4. Норезидентларнинг хорижий валютани ваколат банкига сотиш натижасида СССР валютасида олган маблағи ваколат банкига чет эл валютасига қайтадан сотилиши мумкин, бу савдодан тушган маблағ эса чет элга тўсқинликсиз ўтказилиши ёки олиб кетилиши мумкин.

V БЎЛИМ. ВАЛЮТАНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

18-модда. **Валютани назорат қилишнинг мақсадлари ва йўналишлари**

Валютани назорат қилишдан мақсад валюта бойликлари билан операцияларни амалга ошириш чоғида валюта қонунларига риоя этилишини таъминлашдан иборат.

Бажарилаётган операцияларнинг амалдаги валюта қонунларига мувофиқлигини ёки мувофиқ эмаслигини ҳамда бунинг учун рухсатнома бор ёки йўқлигини текшириш;

резидентлар давлатга валюта сотиш мажбуриятини бажаришини текшириш;

чет эл валютасидаги тўловларнинг асосли эканлигини текшириш;

валюта операцияларига доир ҳисоб-ҳисобот ва ҳужжатларнинг тўлалиги ҳамда тўғрилигини текшириш назоратнинг асосий йўналишларидир.

19-модда. **Давлат валюта назорати идоралари**

Валюта операцияларини амалга ошириш тўғри ёки тўғри эмаслигини СССР Давлат банки, республикаларнинг марказий банклари ҳамда ССР Иттифоқи ва Федерация субъектлари ваколат берган бошқа давлат идоралари назорат қиладилар. Ваколат банклари ўз ваколатлари доирасида валюта назоратини амалга оширади.

VI БЎЛИМ. ВАЛЮТА ОПЕРАЦИЯЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ВА ВАЛЮТАГА ОИД ҚОНУНЛАРНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

20-модда: **Валюта операциялари тўғрисида ҳисобот**

Ҳисоботни тақдим этиш тартибини, унинг турларини, шаклларини ва тақдим этиш муддатларини СССР Давлат банки белгилаб беради. Валюта операциялари тўғрисидаги ҳисоботни тақдим қилмаслик валютага оид қонунларни бузиш деб ҳисобланади.

21-модда. **Валютага оид қонунларни бузганлик учун жавобгарлик**

Ушбу Қонуннинг ва валютага оид бошқа Қонуннинг қоидаларини бузганлик учун айбдорлар ССР Иттифоқи ва Федерация субъектларининг қонунларига мувофиқ равишда гражданлик-ҳуқуқий, маъмурий ва жиноий жавобгар бўладилар.

22-модда. **Давлат валюта назорати ваколатли идораларининг масъулияти**

Валюта бойликлари эгаларига нисбатан ғайриқонуний хатти-ҳаракатларга йўл қўйган давлат валюта назорати ваколатли идоралари ва уларнинг мансабдор шахслари ССР Иттифоқи ва Федерация субъектлари қонунларига мувофиқ равишда уларнинг олдида жавобгар бўладилар.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль. 1991 йил 1 март.

СССР Олий Кенгашининг қарори

«Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонунини кучга киритиш ҳақида

СССР Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. «Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонуни 1991 йил 1 апрелдан кучга киритилсин.

2. СССР Олий Кенгаши Раёсатининг «СССР ҳудудида валюта бойликлари билан боғлиқ битимлар тўғрисида»ги 1976 йил 30 ноябрь Фармони 1991 йил 1 апрелдан бошлаб ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблансин.

3. СССР ҳукумати бир ой муддатда:

ССР Иттифоқининг амалдаги Қонун ҳужжатларини «Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонунига мувофиқлаштиришга доир таклифларни СССР Олий Кенгашига тақдим этсин;

СССР Президентининг «1991 йилда валюта ресурсларидан фойдаланишнинг алоҳида тартиби тўғрисида»ги 1990 йил 2 ноябрь Фармонини қўлланиш тажрибасини кўриб чиқиб, ушбу Фармонни тармоқларнинг ўзига хос хусусиятларига ва чет элга чиқариладиган маҳсулот турларига қараб бажариш тартибига доир тегишли таклифларни СССР Президентига тақдим этсин;

СССР ҳукуматининг қарорларини ва фармойишларини мазкур қонунга мувофиқлаштирсин;

СССР вазирликлари, давлат комитетлари ва идоралари томонидан уларнинг меъёрий ҳужжатлари, шу жумладан йўл-йўриқлари қайта кўриб чиқилиб, мазкур Қонунга зидлари бекор қилинишини таъминласин.

4. СССР Давлат банки «Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонунини бажариш юзасидан бир ой муддатда меъёрий ҳужжатларни нашр этсин.

5. Иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятларнинг Олий Кенгашларига «Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонунига иттифоқдош ва мухтор республикаларнинг қонунларини мувофиқлаштириш таклиф этилсин.

6. Бозор муносабатларига ўтиш шароитида маҳсулот ишлаб чиқарувчиларнинг мустақиллигини янада кенгайтириш ва уларнинг фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш зарурлигига асосланиб, СССР ҳукумати «Валюта ишларини тартибга солиш тўғрисида»ги СССР Қонунини ривожлантириб, корхоналарнинг тижорат, инвестиция ва валюта соҳасидаги хавф-хатардан давлат йўли билан суғурта қилиш тўғрисида Қонун лойиҳасини тайёрлаб уч ой муддат ичида СССР Олий Кенгашининг кўриб чиқиши учун тақдим этсин.

СССР Олий Кенгашининг Раиси
А. ЛУКЬЯНОВ.

Москва, Кремль
1991 йил 1 март.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг транспорт, йўл хўжалиги, алоқа ва информатика комитетининг навбатдаги мажлисига депутатлар жумҳурият алоқа вазири К. Раҳимовни таклиф қилдилар. Уларни Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг биринчи сессиясида К. Раҳимов вазирлик лавозимига тасдиқланаётган вақтда кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш юзасидан тармоқ ходимлари ўтган йили қандай ишларни амалга оширганликлари қизиқтирди. Ўшанда жумҳуриятимизда, айниқса, қишлоқ жойларида телефон алоқаси жуда ёмон ишлаётгани ҳақида гап борган эди. Ўзбекистон ССРда яшаётган ҳар минг кишига 72 та телефон аппарати тўғри келади. — Бу эса СССРдаги ўртача даражадан қарийб икки баравар камдир, қишлоқ жойларда эса бундан ҳам кам, ҳар минг кишига атиги 28 та телефон аппарати тўғри келади.

Мажлисда таъкидланганидек, алоқа корхоналаридаги хизмат маданиятининг ниҳоятда пастлиги, бу корхоналарга келувчиларга нисбатан қўпол муносабат аҳолининг қаттиқ норозилигини уйғотмоқда. Ўтган йили яхшилик сари бурилиш бўлмади. Мажлисда юзага келган оғир аҳволни ўнглаб олиш учун жиддий дастур тақдим этилди. Давлат назорати тузилди. Жумҳуриятимизда алоқа воситаларини ривожлантириш учун зарур бўлган техникавий ускуналарни ишлаб чиқариш юзасидан тадбирлар кўрилмоқда. Вазирлик хорижий мамлакатлардаги етакчи фирмалар билан бевосита алоқа қилишга ўтмоқда. Америка ва Япония компаниялари билан битимлар тузилди. Шундай қилиб, шу йил ёзидан жумҳуриятимиз замонавий алоқа техникасини ола бошлайди.

Мажлисда Ўзбекистон ССРда автомобиль йўллари тўғрисидаги Қонун лойиҳаси устида қандай иш олиб борилаётгани ҳам муҳокама қилинди, комитет илгари қабул қилган қарорларнинг бажарилиши кўриб чиқилди. Комитетнинг бундан кейинги иш режаси тасдиқланди.

Мажлисни комитет раиси Ғ. Заҳриддинов бошқарди.

(ЎзТАГ).

ЎЛКАМИЗГА БАХТ ОЛИБ КЕЛАР НАВРЎЗ!

Ўлкамизда баҳор кезмоқда. Уйғониш айёми Наврўз байрамини нишонлаш арафасидамиз. Ана шу айём кунлари жумҳуриятимизнинг минглаб фуқаролари баҳор байрамини нишонлашга ва шу билан бирга «Наврўз» жамғармасига маблағ ўтказишга шошилмоқдалар.

Ўзбекистон Қизил Ярим ой жамияти ўзининг 9 миллиондан ортиқ аъзоларига қилган мурожаатида ҳам ана шундай меҳр-шафқат кўрсатишга эътибор берилган.

Кўп йиллар давомида ёнма-ён меҳнат қилган, бугун эса пенсионер бўлган одамларни эсга олиш, қандай савобли иш. Ахир уларнинг айримлари ёлғиз, касалманд, сизу бизнинг ёрдамимизга муҳтож. Уларнинг

«НАВРЎЗ» ЖАМҒАРМАСИГА

ёлғизлигига, кулфатларига ҳамдард бўлиш ҳар биримизнинг ва ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Меҳр-шафқатли бўлиш ҳақидаги даъватга айниқса, экологик оғир шароитда қолган минтақаларда, Оролбўйи атрофида истиқомат қилаётган минглаб юртдошларимизни унутмаслик айниқса муҳимдир.

«Наврўз» жамғармасига маблағ ажратаётган жамоа аъзолари ҳақида таҳририятимизга кўплаб хатлар келмоқда. Куни-кеча Тошкент давлат дорилфунуни математика факультети талабалари ҳам баҳор байрами — Наврўзни муносиб нишонладилар. Дастурхонга тансиқ таомлар қўйилди. Ёшлар бир-бирларини, мураббийларини муборакбод этдилар. Бу ерда ким ошди савдоси йўлга қўйилди. Ундан тушган маблағ эса «Наврўз» жамғармасига ўтказилди.

Жамғарма ҳақида қўнғироқлар бўлаётган бир пайтда телеграмма олиб келишди. Унда қуйидаги сўзлар ёзилган эди. **«Халқ депутатлари Ленин шаҳар Кенгаши қошида тузилган «Меҳр-мурувват» хайрия жамғармаси «Наврўз» байрами арафасида шаҳардаги кам даромадли оилалар, касалманд ва ёлғиз қариялардан 150 нафарининг ҳар бирига 100 сўмдан жами 15 минг сўм пул тарқатилди»**, — деб хабар қилади Икромиддин Саматов.

«Наврўз» байрами арафасида меҳр-мурувват кенг ёйилмоқда. Ҳар бир кишига озгина бўлсада, кўрсатилган ёрдам, мурувват эзгулик ва меҳр-шафқат дарёсига айланади. Бу ҳар биримизнинг қалбимизга роҳат бахш этади.

Баҳор ва саховат байрами Наврўз эзгу ишларга чорлайверсин!

• Диққат: янгилик •

...ВА НИҲОЯТ ЎЗБЕК ҲАМ ФАЗОГА ПАРВОЗ ЭТАДИ

Подмосковьедаги хонадонда бир неча кун олдин туширилган бу оилавий суратга назар ташланг. Дастурхон атрофида катта лейтенант Солижон Шарипов, турмуш ўртоғи Насибахон ва қизи Нигора. Улар ҳар томонлама қулай уч хонали квартирада истиқомат қилишади. Тўғри, ҳали улар турли мебеллар олишганича йўқ. Хонадаги хонтахта атрофига кўрпачалар тўшалган. Ҳаммаси ўзбекона.

Оддий ўзбек оиласи... Ғайриоддийлиги шундаки, бу оила Звездний шаҳарчасида, Юрий Гагарин номли Космонавтлар тайёрлаш маркази жойлашган шаҳарчада яшайди. Солижоннинг ҳозирча расмий лавозими — космонавтликка номзоддир. У коинотни забт этувчи жамоага 1990 йили август ойида қабул қилинган. Бунгача у ғоят қатъий тиббиёт танловидан ўтди. Ҳарбий кучлар сафида назарий ва амалий тайёргарликни аъло баҳоларга топширди.

Мен Солижонни ҳамшаҳрим дегим келади. лекин айтолмайман. У Ўзбекистоннинг Андижон вилоятига чегарадош бўлган Ўш вилоятининг Ўзган шаҳрида кўп болали ўзбек оиласида туғилган. Солижон турмуш ўртоғининг қариндошлари эса Тошкентда истиқомат қилади. Шокиржон ва Турғуной Шариповларнинг 7 фарзандидан бири Солижон (у тўртинчи ўғил) ҳарбий касбни танлади. Ўзганда рус тили чуқур ўқитиладиган мактабни тугатди (у бўлажак турмуш ўртоғи қўшнининг қизи — Насиба билан бирга ўқишди). Совет Армиясида бир йил хизмат қила туриб 1983 йили Харьков учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртига ҳужжат топширди. Билим юртини 1987 йили тугатди. «МИГ» реактив самолётининг турли хилларини ўрганди, ҳавода 600 соатгача парвоз қилди. Инструктор-учувчи бўлиб ишлади. 1988 йили икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация генерал-лейтенанти, Космонавлар тайёрлаш маркази бошлиғи Владимир Шаталов номига ўз тақдирини синаш мақсадида ариза ёзди...

Бугунги кунда машҳур космонавтлар Владимир Жонибеков, Анатолий Березовой, Александр Волков, марказнинг бошқа кўплаб мутахассислари Солижоннинг мураббийларидир. Ҳозир Солижон «космик академия»ни ўрганиш бўйича синов муддатларини ўтамоқда. Келгуси йилнинг январида эса имтиҳон топширгач, у «Синовчи космонавт» дипломини олади. Сўнгра эса ғоят муҳим синов бошланади. Космосга парвоз қилиш дастури бўйича тайёргарлик авж олади. Бугунги кунда Солижон Шарипов билан ёнма-ён мамлакатимизнинг турли шаҳарларида туғилган ёшлар, шунингдек Австрия, Англия, Франция, германиялик бўлажак фазогирлар ҳам таҳсил олишмоқда.

Яқинда шаҳарчада ўзбек таомлари ва саховати кўргазмаси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ССР халқ депутатлари, — космонавт Владимир Жонибеков, Тошкент районидаги Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли жамоа хўжалиги раиси Рустам Акбаров Наврўз байрами билан муборакбод этдилар. Ўзбекистонлик меҳмонлар космосни ўзлаштирувчи кишилар ҳаёти билан танишдилар, машғулот ўтказиш комплексларида, лаборатория ва ўқув синфларида бўлдилар. Бу ерда уларга ўзганлик ёш ўзбек йигити — катта лейтенант, космонавтликка номзод Солижон Шариповни таништиришди.

Ш. ЗАЙНУТДИНОВ,
Звездний — Тошкент.

* * *

Суратда: С. Шарипов оила даврасида.

Суратни В. ЧИРКИН олган.

ШОДИЁНА МИНБАРИДА ХАЛҚ

Баҳор фасли айёми — Наврўз байрами тобора яқинлашмоқда. У кишиларни табиат гўзалликларидан баҳраманд этишга, уни асрашга ва кўпайтиришга ундаётир. Наврўз байрам билан бирга деҳқонларни ҳақиқий меҳнат фаолиятига ундаяпти. Далаларда эртаки дон экилмоқда, боғ-роғлар барпо этилмоқда. Табиат ҳусни тобора очилмоқда. Куни кеча Наврўз байрамини ўтказиш республика ташкилий комитетининг навбатдаги йиғилишида ҳам худди шу хусусда гап борди.

Уни комитет раиси, Ўзбекистон Телевидениеси ва радиоэшиттириш Давлат комитетининг раиси Г. Ёқубов очди.

Ташкилий комитет йиғилишида Наврўзнинг халқимиз маънавий, ахлоқий тарбиясидаги ўрни беқиёслигига алоҳида эътибор берилди. Республикамизнинг барча вилоятлари, шаҳар ва қишлоқларида катта халқ сайли, ижтимоий-маънавий тантана сифатида ўтказиладиган Наврўз байрамига катта тайёргарлик кўрилмоқда. Айрим вилоятларда, шаҳар ва районларда, маҳаллаларда байрам бошланиб кетганлиги ва у халқимиз ҳаётида муҳим ўрин эгаллаётганлиги айтиб ўтилди. Жумладан, Андижон, Бухоро, Хоразм, Тошкент вилоятларида баҳор байрамига тайёргарлик ишлари ғоят уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ҳар галгидек, Тошкент шаҳрида ҳам Наврўз тантаналари эсда қоларли даражада нишонланади. Байрам пойтахтнинг бош майдони — Ленин номли майдондан бошланади ва у барча районларда, мавзеларда, маҳаллаларда давом эттирилади. Шу куни сумалак, халим пиширилади. Таниқли санъаткорлар, ёзувчилар халқ сайлининг меҳмони бўладилар.

Бухоро область ижроия комитети раисининг муовини М. Муҳамедова ташкилий комитет йиғилишида вилоятда амалга оширилаётган ишлар хусусида тўхталди. Жумладан Наврўз байрамини нишонлашга оид барча техника воситалари тахт қилиб қўйилган. Шу куни миллий таомлар пиширилади ва ҳамма билан баҳам кўрилади. Наврўз арафасида Туркманистон ССРнинг Фороб ва Бухоро вилоятининг Олот райони меҳнаткашлари байрамни ҳамкорликда нишонлайдилар. Бу ерда «Дўстлик боғи» яратилади.

Вилоят радиоси томонидан уюштирилган радиомарафондан тушадиган маблағнинг 200 минг сўмини ногиронларга, етим-есирларга хайр-саховат йўли билан улашишни режалаштириб қўйдилар. Шу билан бирга, мамлакатимизнинг турли бурчакларида йигитлик бурчини ўтаётган аскарлар, таҳсил олаётган талаба-ёшларнинг ҳолидан хабар олишга ҳам депутатлар бириктириб қўйилган. Бу йилги Наврўз рамазон ойига тўғри келаётганлиги сабабли айрим маҳаллаларда ифторлик ошлари тортиш ҳам кўзда тутилмоқда.

Вилоят чўпонлари куни кеча ўзларининг мўл-кўлчилик айёми ҳисобланган «Тасаддуқ» байрамини ўтказдилар. Учқудуқ, Конимех, Олот районларининг чўпонлари Наврўз арафасида ўз байрамларини нишонлаганликларини ва бу йилги зиммага олган режаларини муваффақиятли бажаришлари ҳақида сўзладилар.

ҚҚССР Вазирлар Кенгаши раисининг муовини К. Сарсенов, Фарғона ва Сирдарё вилоят ижроия комитетлари раисларининг муовинлари А. Мансуров, С. Ғуломова ва бошқалар Наврўз байрамида қўшни республикалардан келаётган меҳмонлар билан қизиқарли учрашувлар ўтказиш ва Наврўз байрамини кенг нишонлаш хусусида тўхталдилар. Жумладан, Фарғона вилоятида бу йил 2,5 минг гектар майдонда боғ-роғ барпо этилади. Вилоят театрлари санъаткорлари, ёзувчилар, олимлар, партия ва меҳнат фахрийлари ўзларининг дил сўзларини изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Маданият вазири Н. Ғойибов, Ўзбекистон ССР Президентининг маслаҳатчиси Б. Назаров, тарих фанлари номзоди Б. Аминов, Ўзбекистон ССР халқ депутати Д. Ёқубов ва бошқалар Наврўз байрамини ўтказиш билан боғлиқ муҳим муаммолар хусусида тўхталдилар.

Ташкилий комитет йиғилишида Ўзбекистон ССР Вице-президенти Ш. Мирсаидов сўзга чиқди. Вице-президент Наврўз байрамида халқ кўнглидан чиқариб байрам қилиши зарурлигини уқтирди. Негаки, Наврўз асосан қадрият, меҳр-оқибат, софлик, саховат байрамидир. Наврўз байрамининг минбари асосан халқ эъзозлаган оқсоқолларга, онахонларга ажратилиши лозим. Шундагина биз бу байрамни муносиб нишонлаган бўла оламиз.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари Э. Самандаров иштирок этди.

Йиғилишда турли вазирликларнинг Наврўз шодиёнаси учун тайёрланган миллий буюмлари, кўргазмалар, нишонлар ва таклифномалар ҳам намойиш этилди.

М. ПИРМАТОВ.

МУҲИМИ ЭЪТИБОР

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигида ҳам умумхалқ байрами «Наврўз»га алоҳида тайёргарлик кўрилмоқда. Шу муносабат билан республикамиз тиббиёт муассасаларида бу йилги «Наврўз»нинг қандай нишонланиши ҳақида гапириб беришни вазир муовини Баҳодир Ҳамидович УМУРЗОҚОВДАН илтимос қилдик:

— Аввало шуни айтиш керакки, шифокорларнинг олдидаги асосий вазифа аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, зарур бўлганда зудлик билан тиббий ёрдам кўрсатишдир. Бунинг учун байрам кунлари барча муассасаларда кучайтирилган тарзда навбатчилик ташкил этилади.

Вазирлик раҳбарияти ва бош мутахассислар республика миқёсидаги узоқ ётиб даволанадиган сил, асаб-руҳий, онкология, болалар касалхоналарига ташриф буюрадилар. Уларнинг шароитларини янада яхшилаш тадбирларини кўрадилар.

Оиласи ночор ва кам маош оладиган ходимларга ижтимоий-иқтисодий жамғармалардан моддий ёрдам кўрсатилади. Ётоқхона ва ижарада туриб таълим олаётган талабалар институт ва ўқув юртлари ҳисобидан сумалак, палов ва бошқа байрам таомлари билан меҳмон қилинади.

А. ЭРГАШЕВ.

● МАФКУРА ВА ҲАЁТ

Интизомни мустаҳкамлашга даъват

Акмал Икромов район партия қўмитасида партия фаолларининг йиғилиши бўлди. Унда «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми талаблари асосида меҳнат коллективларида партия ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш бўйича корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг роли тўғрисида»ги масала муҳокама қилинди.

Район партия қўмитаси биринчи котиби Қ. Рафиқов маъруза қилди. Йиғилиш қатнашчилари кейинги пайтда ғайри коммунистлар мамлакатдаги иқтисодий ва сиёсий танглик учун бутун жавобгарликни партия зиммасига юклашга интилаётган бир вазиятда баъзи раҳбарлар бошланғич партия ташкилотлари ишидан ўзларини четга олаётганлиги, меҳнат жамоалари ҳаётини бошқара олмаётгани, меҳнаткашлар ўртасида маънавий-психологик муҳитни изга туширишда ожизлик қилиб қолаётганини таъкидладилар. Партиянинг заифлашуви, унинг меҳнат жамоаларига таъсир кучи сусайганлигидан манфаатдор шахслар пайтдан фойдаланиб, ўз мақсадларини амалга оширишга уринмоқдалар. Бунинг нечоғли зарарли оқибатларга сабаб бўлишини кўпчилик тушуниб қолди.

Мамлакатдаги иқтисодий аҳволни ўнглаш ва аҳолининг турмуш даражасини ошириш учун ҳозир меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш жуда ҳам зарур. Йиғилишда раҳбар коммунистларнинг шу соҳадаги роли ва масъулиятини кучайтириш лозимлиги қайта-қайта таъкидланди. Фаоллар йиғилишида 2-автокорхона директори М. Левин, Ўзбекистон Савдо вазирлиги малака ошириш институтининг ректори Ғ. Юсупов, 2512-автоколонна бошлиғи Х. Ғуломов, «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия қўмитаси котиби З. Турообова, 123-мактаб директори Ж. Муҳиддинов, «Средазгазавтоматика» заводи директори О. Мансуров, тез тиббий ёрдам кўрсатиш клиника касалхонасининг бош врачи Т. Миродилов ва бошқалар сўзга чиқиб, муҳокама қилинган масалага ўз муносабатларини билдирдилар.

Партия фаоллари Ўзбекистон Коммунистик партиясин Марказий Комитетининг IV пленуми қарорларини қизғин маъқуллaдилар ва райондаги барча коммунистларга қарата мурожаатнома қабул қилдилар.

А. РУЗИЕВ.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА КЎРИНГ

19—24 март

• 19, сешанба

● УзТВ-I

9.00 «Жар ёқасидан репортаж». Телефильм. 9.50 «Ўсмирлар коинотда». Бадиий фильм. 11.05 «Муҳофаза». 18.00 Янгиликлар. 18.05 Мультфильмлар. 18.25 «Наврўз гуллари». 18.55 «Насим Ҳошимов». Фильм-концерт. 19.30 Ахборот. 19.45 Тижорат хабарлари. 19.50 «Йиллар армони». Абдулла Орипов. 20.30 Ахборот. 20.50 «Наврўз тароналари». Мусиқий кўрсатув. 21.30 Время. 22.15 Спортлото. 22.20 «Оила».

● УзТВ-II

19.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Учрашув». 20.00 «Лаҳза». Хабарлар. 20.10 «Учрашув» кўрсатувининг давоми. **Душанбе** кўрсатади: 21.30 Время. 22.15 «Бул чун мулиен». Адабий-мусиқий кўрсатув.

● МТ-I.

7.00 «Тонг». 9.30 Долзарб репортаж. 9.45 «Оҳ, бу даҳшатли телевизор». Бадиий фильм. 11.20 Болалар соати. 12.20 Телефильм. 12.30 ТСН. 12.45 «Қадрдон осмоннинг азиз нури». 15.30 ТСН. 15.45 «Темир ўйинлар». Бадиий фильм. 16.55 «Ердаги космос кимга керак». 17.15 Болалар мусиқий клуби. 18.00 «Генералнинг юлдузли онлари» Телефильм. 19.00 ТСН. 19.15 Шеърият лаҳзалари. 19.20 «Дард ва умид». 20.05 «Оҳ, бу даҳшатли телевизор». Бадиий фильм. 21.30 Время. 22.15 «ВИД» таништиради. 23.00 Эстрада вернисажи. 23.50 Халқаро янгиликлар. 00.15 Хоккей. СССР чемпионати. «Спартак» — МАСК. 02.35 «Қиз ва денгиз». Бадиий фильм. 03.45 «Делегатская кўчасидаги музей».

● МТ-II.

9.00 Эрталабки бадантарбия. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Физика. 10.05, 11.05 Француз тили. 11.35, 12.35 Жуғрофия. 12.05 «Здоровье». 13.05 «Мулоҳаза учун вақт». Бадиий фильм. 14.10 Мусиқий телевизион абонимент. 14.50 Баҳорнинг беш дақиқаси. 15.05 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. 15.40 Ритмик гимнастика. 17.30 Фильм-спектакль. 18.50 Мультфильм. 19.00 Экология. Жамият. Инсон. 20.15 Концерт. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 «Бизнинг муаммоларимиз Жон Кристал нигоҳи билан. 21.00 Ритмик гимнастика. 21.30 Время. 22.15 «Хотиним, болаларим». Бадиий фильм. 23.20 Симфоник оркестр чалади.

• 20, чоршанба

● УзТВ-I

9.00 «Маэстро ёдингиздами». Фильм-концерт. 9.30 «Марҳабо, Наврўз». Кинопрограмма. 10.30 «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм. 18.00 Янгиликлар. 18.05 Мультфильм. 18.20 Мактаб ўқувчилари учун. 18.50 «Тилимиз равнақи йўлида». 19.30 Ахборот. 19.50 «Ёшлик оқшоми». 20.30 Ахборот. 20.50 Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига. «Навоий ва мусиқа». 21.30 Время. 22.15 «Йиллар, фильмлар, муаммолар». СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, кинорежиссёр Малик Қаюмов билан учрашув.

● УзТВ-II

19.00 «Дўстлик» экрани. 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Севишганлар». Бадиий фильм. **Душанбе** кўрсатади: 21.30 Время. 22.15 «Таронахои мардуми». Мусиқий кўрсатув.

● МТ-I

7.00 «Тонг». 9.30 «Ишчан чопар». 9.45 Мультфильм. 10.05 Хоккей. СССР чемпионати. «Спартак» — «МАСК». 12.30 ТСН. 12.45 Бокс бўйича жаҳон чемпионати. 13.45 Киноконцерт. 15.30 ТСН. 15.45 «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм, 1-фильм. 17.00 «Мусиқий хазина». 17.40 Болалар соати. 18.40 «Қайта қуриш. Бу Японияда қандай бўлган?». 19.25 ТСН. 19.40 «Оқ қарғалар». Бадиий фильм. 21.30 Время. 22.15 Концерт. 23.20 Бокс бўйича жаҳон чемпионати. 00.20 Футбол. УЕФА кубоги. 02.25 «Ярмаркадан сўнг». Бадиий фильм.

● МТ-II

9.00 Эрталабки бадантарбия. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Физика. 10.05, 11.05 Немис тили. 11.35, 12.40 Физика. 12.05 «Адам Смит бойлиги дунёси». 13.10 «Хотиним, болаларим». Бадиий фильм. 14.20 «Объектив». 17.30 Телеспектакль. 19.30 Концерт. 19.45 «Азизим Валега...» 20.10 Коллаж. 20.15 Россиянинг парламент хабарномаси. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 «Ирма Худьякованинг йил фасллари». 21.20 Телефильм. 21.30 Время. 22.15 СССР Олий Кенгашининг сессиясида. 23.15 М. Кажлаевнинг муаллифлик кечаси.

• 21, пайшанба

● УзТВ-I

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «НАВРЎЗ» УЗЛУКСИЗ ХАЙРИЯ КЎРСАТУВЛАРИ ЭРТАЛАБ СОАТ 9.00 ДАН 22 МАРТ 12.00 ГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ. (21.30 Время).

● УзТВ-II

19.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Бу оқшомда». **Душанбе** кўрсатади: 21.30 Время. 22.15 **«ГУЛУ СУРХ». ДУШАНБЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН УЗЛУКСИЗ ТЕЛЕКЎРСАТУВЛАРИ.**

● МТ-I

7.00 «Тонг». 9.30 Ички ишлар вазирлигининг маълумотларига кўра... 9.45 Концерт. 10.00 Концерт. 10.50 Футбол. Европа чемпионлари кубоги. 12.30 ТСН. 12.45 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. 14.25 Болалар учун фильм. 15.30 ТСН. 15.50 «Михайло Ломоносов» Бадиий фильм, 1-фильм, 2-серия. 17.05 Чемпионлар билан биргаликда. 17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.50 Футбол. Европа чемпионлари кубоги. 19.30 ТСН. 19.45 Футбол. Кубок эгаларининг кубоги 21.30 Время. 22.15 Ички ишлар вазирлигининг маълумотларига кўра... 22.30 «Пи» белгиси билан, Танаффус пайтида. 23.30 Халқаро янгиликлар. 00.20 «Мен уйга қайтдим». 01.50 «Соатсоз ва товуқ». Бадиий фильм, 1-серия.

● МТ-II

9.00 Эрталабки бадантарбия. 9.15 Телефильм. 9.35, 10.35 Умумий биология. 10.05, 11.05 Испан тили. 11.35, 12.35 Адабиёт. 12.05 «ТелеЭКО» журнали. 13.05 «...Москва учрашувлари». 14.05 Ритмик гимнастика. 14.35 «Ирма Худяктованинг йил фасллари». 17.35 Мўъжизасиз мўъжизалар. 18.15 «Рамазон». 19.30 Телефильм. 19.55 Мультфильмлар. 20.10 Рус тароналари. 20.30 Хайрли тун. кичкинтойлар! 20.45 «Танишинг: АСКО». 21.00 «Канаданинг саломатлиги». 21.30 Время. 22.15 СССР Олий Кенгашининг сессиясида. 23.15 «Тоғлар тутаяпти». Бадиий фильм, 1-серия.

• 22, жума

● УзТВ-I

18.00 Янгиликлар. 18.05 Мультфильмлар. 18.30 «Футбол майдонларида». 19.00 «Баҳодир». Фильм-концерт. 19.30 Ахборот. 19.50 Олий таълим янгиланиш йўлида. 20.30 Ахборот. 20.50 «Наврўз наволари». Мусиқий кўрсатув. 21.30 Время. 22.15 «Маҳаллада дувдув гап». Бадиий фильм.

● УзТВ-II

19.00 Мультфильмлар. 19.25 «Ўтмиш ва бугун». 20.00 «Пульс». Хабарлар. 20.10 «Мен ишчиман». «Аждодлар мероси». Ҳужжатли фильмлар. 20.40 «Чорраҳа». Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида. 21.20 Тижорат хабарлари. **Душанбе** кўрсатади: 21.30 Время. 22.15 «Кошонаи Лайли».

● МТ-I

7.00 «Тонг». 9.30 «Оқ қарғалар». Бадиий фильм. 11.15 Мультфильм. 12.05 Б. Медведеев куйлайди. 12.30 ТСН. 12.45 «Опера театри олами. 13.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 13.30 ТСН. 15.45 Қизиқувчилар олами. 16.00 «Михайло Ломоносов». Бадиий фильм, 1-фильм. 3-серия. 17.10 «Онам, дадам ва мен». 17.40 Мультфильм. 18.30 Мулоқот-анжуман. 19.00 «ВИД» программаси. 19.15 ТСН. 19.30 Шеърият лаҳзалари. 19.35 Бадиий-ҳужжатли фильм. 21.30 Время. 22.15 «ВИД» программаси. 01.15 Халқаро янгиликлар. 01.35 Бир актёр театри. 02.50 «Соатсоз ва товуқ». Бадиий фильм, 2-серия.

● МТ-II

9.00 Эрталабки бадантарбия. 9.15 Телефильм. 9.45, 10.35 Теварак-атроф билан танишиш. 10.05, 12.10 Инглиз тили. 10.55 Билимдонлар учун машқ. 11.40, 12.40 Жуғрофия. 13.10 «Монмартр томи остида». Бадиий фильм, 1 ва 2-серия. 15.30 Рамазон. 17.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. 15.55 «Ғолиблар». 18.55 Концерт. 19.25 Коллаж. 19.30 Концерт. 20.15 Россиянинг парламент хабарномаси. 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Телефильм. 21.15 Спорт ҳамма учун. 21.30 Время. 22.15 «Тоғлар тутаяпти». Бадиий фильм, 2-серия. 23.25 Фильм-концерт. 23.45 «Саёзлик». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар.

• 23, шанба

● УзТВ-I

8.00 «Ассалому алайкум». 9.00 «Бугун ва айни пайтда». Кинопрограмма. 10.00 Жумҳурият қишлоқ хўжалик ходимларининг қурултойидан репортаж. 18.00 Мультфильм. 18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар». 19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.30 Ахборот. 19.45 «Рақслар гулдастаси». 20.15 «Оқшом эртаклари». 20.30 Ҳафтанома. 21.30 Время. 22.15 Ўзбекистон санъат усталарининг жумҳурият қишлоқ хўжалик ходимлари қурултойи қатнашчилари учун концерти.

● УзТВ-II

9.00 **Душанбе** кўрсатади: 9.00 «Савту калом». Зулфия шеърлари асосида адабий-мусиқий кўрсатув. 9.55 «Шифо». Телеойнома. 10.35 «Кўҳна тоғлар афсонаси» Бадиий фильм. 18.10 Кўрсатувлар тартиби. 18.15 «Кўҳна тоғлар афсонаси». Бадиий фильм. 19.30 «Новости». 19.50 «Робита». 20.30 Ахбор. 20.50 «Дурдонаи Шашмақом». Мусиқий кўрсатув. 21.30 Время. 22.15 «Шаби муроди». Телеспектакль.

● МТ-I

Шанба, эрта саҳарлаб.

7.00 Концерт. 7.15 Мультфильмлар. 7.45 Спорт — ҳамма учун. 8.00 Ритмик гимнастика. 8.30 Тонгги дам олиш программаси. 9.00 «Здоровье» 9.30 ТСН. 9.45 Режиссёр С. Самсонов фильмлари. 11.40 «Тонг юлдузи». 12.40 Телефильм. 13.40 Мультфильмлар. 14.05 Давра суҳбати. 15.10 Ҳужжатли фильм. 15.30 ТСН. 15.45 «Ер — она масканимиз». 15.50 «Ораз». 17.05 «Иллюзион аттракцион». 17.25 МТ олтин хазинасидан. 18.30 Халқаро панорама. 19.15 «Авф этишни сўраб ёзилган номага шарҳлар». Бадиий фильм. 21.30 Время. 22.15 Киноконцерт. 23.15 «Амстердамлик хоним». Бадиий фильм. 00.15 «А» программаси. 02.10 «Тўнғич ўғил». Бадиий фильм, 1-серия.

● МТ-II

8.30 Эрталабки бадантарбия. 8.45 Мультфильм. 8.55 Телефильм. 9.30 «ТВ Ти-ви ҳақида». 10.30 «Майдон. 11.30 Телефильм. 12.00 «Оила». 13.00 «Ҳамдўстлик» видеоканали. 16.30 «Пульс ўн бир» видеоканали. 20.00 Мультфильм. 20.10 «Шарқий Сибирь». 20.30 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 Енгил атлетика. 21.30 Время. 22.15 «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар». Бадиий фильм. 23.10 Фильм-концерт. 23.45 Футбол. СССР чемпионати.

• 24, якшанба

● УзТВ-I

8.00 «Ҳафтанома». 9.00 «Яшил қарағайлар сири». Бадиий фильм. 10.20 «Ҳамкорлик самараси». Телефильм. 10.50 Мерос. «Сегоҳ». 11.50 «Инсон ва атроф-муҳит». 12.50 «Спорт кўрсатувлари: 1. Баскетбол. 2. Таэквандо. 13.50 «Сиз севган достонлар». 14.50 «Деҳқон ва замин». 18.00 Мультфильм. 18.20 Болалар учун «Кичкинтой» кўрсатуви. 18.50 «Фан». Телеойнома. 19.30 Ахборот. 19.45 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». 20.30 Ахборот. 20.50 «Ижод саҳифалари». Зоҳиджон Обидов. 21.30 Время. 22.15 «Покланиш». Бадиий фильм.

● УзТВ-II

Душанбе кўрсатади: 9.00 «Сапеда». Мусиқий ахборот. 10.05 «Ҳар бир кишига ва барчага». 10.10 «Офарин!» 11.00 «Накдаун». Бадиий фильм. 17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Накдаун». Бадиий фильм. 19.15 «Созу рози чавони». 20.00 «Ҳафта». 20.30 «Панди ниёгон». 20.40 Василий Шукшин ҳикоялари асосида теленовелла. 21.30 Время. 22.15 «Таронахои Шарқ». Эрон хонандаси Ахдия ва Далер Назаров группасининг концерти. 24.00 «Телетомошабин ҳамроҳи».

● МТ-I

8.30 ТСН. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 Спортлото. 9.30 «Эрта саҳарлаб». 10.30 «Ватан хизматида». 11.30 Тонгги дам олиш программаси. 12.00 «Саёҳатчилар клуби». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Мусиқий киоска». 15.00 «Веди». 15.30 ТСН. 15.45 «Марафон-15». 17.00 Концерт. 18.40 «Уолт Дисней» таништиради. 19.30 Ҳужжатли фильм. 20.20 «Шерлок Холмс ва янги қурол». Бадиий фильм. 21.30 Время. 22.15 Телевизион танишув. 23.15 Мусиқий программа. 00.35 Ҳужжатли фильм. 01.00 Фильм-балет. 01.55 «Тўнғич ўғил». Бадиий фильм, 2-серия.

● МТ-II.

8.30 Зарядкага сафланинг. 8.50 Мультфильм. 9.00 Концерт. 10.00 Телефильм. 10.35 «Димка». Бадиий фильм. 11.45 «Биз яшаётган олам». 12.45 Баскетбол бўйича АҚШ чемпионати. 13.45 Мультфильм. 14.00 Россиянинг парламент хабарномаси.

14.15 Ўзбекистон телевидениесининг «ДЎСТЛИК» видеоканали.

17.45 Халқаро программа. 18.45 Муаллифлик телевидениеси. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Чанғи Фистайли. Европа кубоги. 21.30 Время. 22.15 Баянчилар дуэти чалади. 22.30 Футбол. СССР чемпионати. 00.10 «Ялта-91».

• ҚАЙТА ҚУРИШ ВА ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ

ЁРУҒ ЮЗЛИ ЎЗБЕГИМ!

Расул РАҲМОНОВ, Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ

III. ТУҲМАТ БАЛОСИ

Ўт балоси, сув балоси, туҳмат балосидан асрасин...
(Халқ ҳикматидан).

Ўзбекистон ССР Олий Судининг ҳовлидай катта анжуман хоналаридан бири кўпдан буён қаттиқ назорат остида. Бу ерда «пахта иши» билан боғлиқ жилд-жилд «жиноий иш»лар тавсиф-таҳлили ердан шифтгача тахланиб ётибди. Тақдири, ор-номуси топталган минглаб одамларнинг нидолари, аламли сўзлари, остонадан нарига ўтказилмаган қонуний талаблари, кўз ёшлари унда мужассам. Агар уларнинг тили бўлсайди, «пахта иши» аталмиш бедодликни бутун қамрови билан сўзлаб беришарди. Агар бу варақлар йиғласа, Орол аччиқ зардобга тўларди...

Сирдарё вилоятининг Ильич районидаги Алексеевский номли 6-А совхозининг директори Жуман Тўрақулов, Ворошилов районидаги К. Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қодирқул Султонов, Қорақалпоғистон жумҳуриятининг Хўжайли районидаги Калинин номли колхоз раиси Сарибой Нурмедов, Бухоро вилоятининг Қоракўл районидаги К. Маркс номли колхоз раиси Икром Очилов, Хоразм вилоятининг Хива районидаги Дзержинский номли колхоз раиси Раҳим Ёқубов, яна қанча кишилар ноҳақликнинг қурбони бўлганлар. Улар иши билан танишганда варақлар қатидан бир мунгли нидо эшитилгандек бўлади: «Бизни туҳмат балосидан қутқаринг, эй яхшилар! Бизда гуноҳ йўқ!».

УЛАР ҳаётдан армон билан кўз юмдилар. «Пахта иши» билан шуғулланувчи комиссия хулосаларида уларнинг айбсиз айбдор бўлганлиги фактлар билан асослаб берилган. Ўзбекистон ССР Олий Судининг оқлов ҳукмида эса аянчли сатрларни ўқиймиз: «Марҳум... вафотидан сўнг оқланди».

Марҳумлар ҳақидаги ҳукмни хотиржам ўқиш қийин. Афсуски, оқлов ҳукмига улар етиб келолмадилар. Уларнинг бири тергов исканжасида, иккинчилари қамоқхонанинг зах зиндонида ҳаётдан кўз юмдилар. Уларнинг энг сўнгги илтижо ва васиятлари юракда армон бўлиб қолди. Баттол терговчилар, қамоқхона корчалонлари уларни эшитармиди? Адолатсизликнинг метиндек тош деворига боши урилган кишилар ҳаётдан кўз юмар экан, тепасида муштипар бир зот йўқлиги, бир оғиз илиқ сўз айтишга, тамшанганда сув томизишга одам топилмаслиги нақадар даҳшат!

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг «пахта иши» бўйича тузилган махсус комиссиясида тўпланган ҳужжатлар моҳиятига кўра, аввал оқланганлар, қамоқдан озод этилганлардан ташқари яна мингга яқин кишининг оқланиши кутилмоқда. Ўзбекистон жумҳуриятининг энг етук қонуншунослари, молия, банк, статистика ва пахта саноати соҳаларининг мутахассислари комиссия таркибида қилни қирқ ёриб иш кўрмоқдалар. Тириклар оқланганда умид учқунлари порлаши табиий: улар ҳаётда ўз ўрнини топадилар, қалб жароҳатлари битади, зулматларнинг ўрнини мунаввар кунлар қоплайди, деб умид қиласиз. Улар оқланиш билан биргаликда ўз йўли учун, ҳақлиги учун курашни давом эттирадилар. Тирик одам ўзига-ўзи йўл очади ва, ниҳоят, ўз бошига ёққан қорни курайди, оқни оққа, қорани қорага ажратади.

Бироқ, марҳумларнинг тақдири оғирроқ, йўли қийинроқ. Ёлғиз суд ҳукми уларни элу-халқ кўзи олдида батамом оқлаб улгурармикан? Ахир уларнинг покиза юз-кўзига озмунча қора бўёқ чапланганмиди? Уларнинг айримлари ҳақида суд ҳукми ўқилмай турибоқ, жиноят тамғаси босилган мақолалар, «фильмлар», ривоятлар эълон қилинмаганмиди? Бу «достон»ларни оломон дилидан, хотирасидан суғуриб ташлаш осонми? Бунда бутун дунёга «ҳақиқат жарчиси» деб довруғ солиб келган бизнинг айрим яловбардор марказий газеталаримиз, журналларимиз ибратли йўл тутмаганлигини биз энди оғир надоматлар билан эслаймиз. Бироқ, бизнинг ўз жумҳуриятимизда енг шимариб қалам юрғазган шоввозларимиз ҳам қараб туришмади. Бунинг оқибатида бутун мамлакатда «Ўзбек мафияси» ҳақида афсоналар тарқалди. Минг-минг юракларни заҳарлаган бу афсоналарнинг акс-садоси бўлиб ўзбеклар хонадонига жувонмарг аскар йигитларнинг тобутлари кун сайин келиб турди!...

Афсуски, биз марҳумларни тиригида сақлай билмадик. Улар номини батамом поклаш, улар ҳаёт йўлига қўнган гард ва ғуборларни тарқатиш учун биз жумҳурият журналистларининг зиммамизда қарзимиз талайгина. Жанговар қаламимиз сафга тизилиши керак. Адолат барқарор бўлиши учун ҳар биримиз ўз сўзимизни айтмоғимиз лозим. Ана шу мақсадда пахта иши юзасидан ҳаётдан армон билан кўз юмган марҳумлардан бирининг «жиноий иш»ини қўлга олдик. Тақдири топталган, айбсиз айбдор бўлган бир инсоннинг қисқа ҳаёт йўлидан бир неча саҳифасини сизнинг ҳукмингизга ҳавола этишни лозим топдик.

...2509-«жиноий иш»дан:

«...Ёқубов Раҳим — Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 119-прим моддаси билан айбланади... Айбланувчи 1979 йил 24 сентябрдан 1986 йилга қадар Хоразм вилоятининг Хива районидаги Дзержинский номли колхоз раиси бўлиб ишлаб келган. Иш давомида хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, шу колхознинг бош бухгалтери Султонов Ҳайитбой, кассирлар Эшмуродов Йўлдош ва Раҳмонов Эркин, колхознинг заводга пахта топширувчиси Жуманиёзов Иброҳимлар билан жиноий тил бириктириб, завод директори Қозоқов Камбул, 2-зона классификаторлари Рўзметов Жуманиёз ва Оллоберганов Одиллар билан ўзаро келишиб, доимий равишда колхозга қўшимча пахта ёздириб келганлар... Айбланувчи тубандаги жиноий иши учун 6 йил озодликдан маҳрум этилиб, жазони ўташ муддати

1986 йил 24 сентябрдан эътиборан деб белгилансин... Жазони ахлоқ тузатиш меҳнат колониясида кучайтирилган режимда ўташ, ўзига тегишли мол-мулкларини давлат фойдасига мусодара қилиш, жазо муддатини ўтаб бўлгач, 5 йил мобайнида мансабдорлик вазифаларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиш белгилансин... Хоразм область судининг 1986 йил 5 декабрь ҳукмидан».

Адвокат тақдимномасидан:

«...Судланувчи Ёқубов Раҳим пахтани қўшиб ёзиш юзасидан билдирилган айбларга тўлиқ иқрорлик келтирган бўлсада, мен ҳуқуқ ҳимоячиси сифатида қўшиб ёзишнинг содир бўлишидаги объектив ва субъектив ҳолатларни суд эътиборига ҳавола этмоқчиман... Маълумки, сохта шон-шуҳрат орттириш учун энг юқори партия органларининг масъул раҳбарлари томонидан ғайри қонуний буйруқ ва топшириқлар бериб келинганлиги энди ҳеч кимга сир эмас. Бундай салбий ҳолатлар партиянинг сўнгги съездлари ва бир қатор пленумлари томонидан ҳам эътироф этилди.

Иш материаллари ва судланувчиларнинг кўрсатмаларига қараганда, қўшиб ёзишнинг асл ташаббускорлари юқори партия идораларида бўлган. Судланганларнинг баёнотларига қараганда, колхоз раҳбарлари ва умуман деҳқонлар пахтани қўшиб ёзишдан моддий манфаатдор бўлмаганлар. Судланган Жуманиёзов Иброҳимнинг кўрсатмасига қараганда, пахта қўшиб ёзишни истамаганлар ўз пайтида энг оғир маъмурий чораларга гирифтор қилинган...

Маълумки, 1982—1983 йилларда Хива районида пахта ҳосили яхши бўлмаган. Судланувчи Ёқубов Раҳимнинг кўрсатмасига биноан аён бўладики, колхоз об-ҳавонинг оғир ва ноқулай йилида танг аҳволда қолган. Колхоз планини бажариши хавф остида бўлган. Мана шундай шароитда планни бажараман деб, колхоз раиси юқорида зикр этилган ғайри қонуний йўл, яъни пахтани сотиб олишга мажбур бўлган. Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, судланувчи Ёқубов Р. ва бошқаларнинг ҳаракатида шахсий моддий манфаатдорлик бўлган эмас. Шунга нисбатан Ёқубов Раҳимга ЎзССР ЖКнинг 119 прим моддасининг қўлланиши адолатли эмас...

Ёқубов Раҳим ва шу иш юзасидан пахта сотиб олишда айбланиб, жавобгарликка тортилган шахсларга жазо белгилашда яна бир ҳолатни эътиборга олиш лозим эди деб ўйлайман. Ёқубов Р. терговда ва судда пахта сотиб олишдан пушаймон эканлигини рўй-рост билдириб, ҳеч нимани яширмай, ҳамма воқеа тафсилотларини қандай бўлса, шундай рўй-рост изоҳлаб берди. Бу ҳолат унга нисбатан адолатли ҳукм чиқаришни тақозо қилади. Судланувчи Ёқубов Р. дастлабки тергов жараёнидаёқ баъзи бир гувоҳлар тўғри гувоҳлик беришдан бош тортиб, масалаларни атайлаб чигаллаштиришга уринган ҳолларда у, «Бизлар учун ҳақиқатдан бошқаси керак эмас, бизни ҳимоя қилишни истасангиз тўғрисини айтинг, мен шахсан бўлган ишнинг фақат тўғрисини айтиб ўтирибман. Бизни бало-қазодан фақат тўғри сўзимиз сақлайди. Тўғри сўзингизни аяманг, ёшулли...» деганини ҳамма билади ва бунга терговнинг ўзи гувоҳ. Бу хатти-ҳаракат ҳам Р. Ёқубовнинг содир этилган ишдан қанчалик пушаймон эканлигини, қолаверса, унинг нақадар тўғри сўз инсонлигини, табиатан ҳалол раҳбар шахслигини кўрсатади. Бундай шахс давлат ва жамият манфаатларига хилоф йўл тутиб, жиноий ишга қўл уриши ёки ўз қўл остидаги ва бирга ишлашган кишиларни жиноий йўлга бошлаши мумкин эмаслигини тасдиқлаб турибди, унинг софдиллиги инобатга олиниши керак. Шу билан бир қаторда суд ҳайъати қуйидагиларни ҳисобга олишини қонун жиҳатидан талаб қиламан:

1. Ёқубов Р. йиллик даромадини колхоз кассасидан давлат кассасига ўтказган ва бу билан пахта сотиб олишда етказилган зарарни қоплашга ҳиссасини қўшган. Шунингдек, ўз ҳисобидаги икки бош сўқимни ҳам давлат ҳисобига ўтказиб, счёт-справкасини топширган. Зарарнинг қолган қисмини ҳам қариндош-уруғлари ҳисобидан тўлаш истагини маълум қилган.

2. Дастлабки тергов куниданоқ Ёқубов Раҳим тергов изоляторида сақланиб келди ва суд жараёнида қора курсида ўтириб, қаттиқ руҳий азобни бошдан кечирди. Шу иш юзасидан КПСС сафидан ўчирилгани ҳам унинг учун катта ва оғир жазо чораси бўлди. Тарбия мактабининг шу босқичи ҳар қандай қамоқ жазосидан кам эмас деб ўйлайман.

3. Колхоз планларини тўлдириш учун пахта сотиб олиш мамлакатдаги катта оқим билан боғлиқлигини эътибордан қочирмаслик керак. Планни бажариш конун қилиб қўйилгани ва планни бажармаслик хўжалик раҳбари учун қандай оқибатларга олиб бориши ҳам маълум, албатта.

Ана шуларни эътиборга олиб, Ёқубов Р. ва бошқаларга қамоқ билан боғлиқ жазо чораси қўллаш мумкин эмаслигини инобатга олишингизни сўрайман. ...иш бўйича адвокат — В. Иброҳимов. Имзо. 1987 йил 19 январь».

Хива район агросаноат бирлашмаси: «...Ёқубов шахсига алоҳида тўхталиш лозим деб топилди. У Дзержинский номли колхоз раислигига қадар 1975 йилда дастлаб райондаги энг қолоқ саналган Огаҳий номли колхоз раислигига сайланган ва хўжаликни қисқа муддатда тиклашга, иқтисодий бақувват хўжаликлар сафига кўтаришга муваффақ бўлган. Қолоқ хўжаликни тиклашдаги хизматлари учун у икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени ва «В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги» медали билан тақдирланган. Катта ташкилотчилик қобилияти ҳисобга олиниб, у 1979 йилда Дзержинский номли йирик хўжалик раислигига тавсия қилинган эди. Янги иш жойида Ёқубов Р. колхоз маданий қурилишини юксалтиришда катта ишлар қилди... 1981 йилда «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими» Фахрий унвонига сазовор бўлди. СССР Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасининг медали билан тақдирланди... Ёқубов Р. пахта сотиб олишда айбланаётган 1983 йил кузида у оғир бетоб бўлиб, пахта йиғим-терими даврида узоқ муддат касалхонада ётган ҳолатини суд ҳайъати эътиборга олишини сўраймиз... Район агросаноат бирлашмасининг бошлиғи... имзо. 1986 йил сентябрь...

Халқ овози: «...Дзержинский номли колхоз аъзоларининг умумий йиғилиши қарор қилади: ...Ёқубов Раҳим етти йил мобайнида шу колхоз раислиги вазифасида ишлаб, хўжалик иқтисоди ва маданиятини кўтаришда катта меҳнати сингди. Унинг ана шу меҳнатлари эътиборга олиниб, пахта қўшиб ёзишда шахсан манфаатдорлиги бўлмаганлигини назарда тутиб, Хоразм область суди томонидан унга нисбатан адолатли ҳукм бўлишини илтимос қиламиз... Колхоз аъзоларининг 1986 йил 27 октябрь куни бўлиб ўтган умумий йиғилиши қароридан».

Оқсоқоллар талаби: «...Колхоз раиси Ёқубов Раҳим бизнинг кўз ўнгимизда униб-ўсиб, улғайди ва қишлоқ хўжалигининг катта тажрибали мутахассисига айланди. У шахсан ўз манфаатини кўзлаб иш юритмаган. Пахта билан боғлиқ ишларга адолатли баҳо берилишини талаб қиламиз. Шунга кўра биз, қишлоқ қариялари, колхозимиз собиқ раиси Ёқубов Раҳимнинг қишлоқ хўжалигига ҳалол ва талабчан раҳбарлик қилиб, давлат ва халқ манфаатларига хиёнат қилмаганлигига ишонамиз. Биз талаб қиламизки... (Область судига йўлланган бу талабномага уруш ва меҳнат ветеранларидан 300 киши имзо чеккан).

МАЪЛУМОТ: «...6-тергов изоляторининг медицина-санитария қисми маъмурияти шуни ёзиб маълум қиладики, маҳбус Ёқубов Р. 1979 йилдан буён қанд диабети касаллигининг оғир формаси билан оғриб келганлиги туфайли сўнгги пайтда унинг аҳволи оғирлашди. Ҳозирги пайтда у медицина-санитария қисмида ётиб даволанмоқда. Қанд диабетининг оғир формасини даволаш оғир кечмоқда. Урганчдаги 6-тергов изолятори медицина-санитария қисмининг бошлиғи... имзо. 1986 йил октябрь».

«Жиноий иш»да яна бир қанча расмий хатлар бор. Судланувчи муқаддам ишлаган муассаса раҳбарлари, халқ депутатлари ва Р. Ёқубовни яқиндан билган кишиларнинг кафолатлари бор. Бироқ бу хатлар эътиборсиз қолдирилгани кўриниб турибди. Афсуски, суд ва тергов идоралари на коллектив, на халқ овозига қулоқ солишган. Адолатнинг бу маҳкамалар темир панжаларини ёриб ўтиши осон бўлмаган. Бунинг учун қанчалар сабр-тоқат, ирода ва матонат кераклигини пешонаси шу тош деворларга тегиб, ёрилганлар билади! Бу фожиани уларгина тўла ҳис қилиши мумкин! Жиноий иш йўқ жойдан ойлаб-йиллаб «жиноят» ахтариб, минг-минг «жилд»ларни яратган «ижодкор»ларга нимани ҳам уқтириш мумкин?! Умрида бирон марта пахта даласида кезмаган, пахта қандай «дарахт»лигини билмаган, заҳар тугул чанг ютиб кўрмаган «терговчилар»га буни қандай тушунтириб бўларди!

Ўзбекистон ССР Олий Судининг «Мажлислар» залини кўпдан буён «Пахта иши» комиссияси забт этган: «Адолат ва фақат адолат!» — асосий мақсад қилиб олинган...
В. МОЛГАЧЕВ олган сурат.

(Давоми. Боши рўзноманинг 50-, 52-сонларида).

(Давоми бор).

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР УЮШМАСИНИНГ ПЛЕНУМИ

15 март куни Тошкентда Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси бошқаруви раиси Л. Кабировнинг СССР журналистларининг VII съездида жумҳурият ижодий уюшмаси делегатларининг фаолияти тўғрисидаги ахборотини тингладилар. Пленум жумҳурият ташкилотининг СССР Журналистлар уюшмасига конфедерация асосида кириши тўғрисидаги СССР Журналистлар съездининг қарорини тасдиқлади.

Ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Р. Искандаров кўпчилик овоз билан Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг масъул котиби этиб сайланди. Ижодий уюшма бошқарувининг раҳбар идоралари, апрель ойи бошларида Москвада конфедерация асосида бўладиган СССР Журналистлар уюшмасининг биринчи таъсис конференциясида иштирок этувчи вакиллар ҳам сайланди.

(ЎзТАГ).

ОБ-ҲАВО...

Ўзбекистон об-ҳавони ўрганиш марказидан олинган маълумотга қараганда ҳафтанинг биринчи ярмида ёғингарчилик бўлиши кутилади, ҳарорат пасаяди. Кечаси 1—6 даража совуқ, кундузи 3—8 даража иссиқ бўлади. Ҳафтанинг иккинчи ярмидан бошлаб ҳароратнинг кўтарилиши кутилади. Кечаси 2—7, кундузи 15—20 даражагача иссиқ бўлади. Ўртача ҳарорат меъёридан 1—2 даража пастроқ бўлади.

...САЛОМАТЛИК

Семашко номидаги тиббий даволаш ва табиий тиклаш илмий-тадқиқот институти мутахассисларининг фикрига қараганда, об-ҳаводаги бундай ўзгаришлар таъсирчан кишиларга нохушлик келтириши мумкин экан. Чунончи, юрак-томир, бош оғриғи, бод ва асаб касалликларига чалинган кишилар қон босимларини ўлчатиб туришлари лозим. Оғриқ қолдирувчи дори-дармонлардан фойдаланиб, очиқ ҳавода кўпроқ сайр этиш яхши наф беради.

ТАЖРИБА УСТУН КЕЛДИ

Футбол

Олий лига командалари мамлакат чемпионатининг иккинчи тур ўйинларини кўтаринки руҳда ўтказишга ҳаракат қилишди. Футболчилар мавсум бошидаёқ ҳужумкорликка зўр бериб, тўп учун курашни муросасиз баҳсга айлантиришга интилмоқдалар. Командаларнинг навбатдаги учрашувидан кейин ўйинлар жадвалида ўзгаришлар юз берди. Мавқеларини дастлабки ўйинлардаёқ мустаҳкамлаб, сараланаётган кучли жамоалар кўзга ташланиб қолди.

Пойтахт армиячилари биринчи учрашувни ғалаба билан якунлашган эди. Улар иккинчи учрашувни ҳам сафарда ўтказишларига қарамай, бўш келишмади. Пойтахт динамочиларини 2:1 ҳисобида ютиб, тўрт очко билан пешқадам бўлиб олишди. «Арарат» футболчилари ҳисобида ҳам шунча очко бор. Арманистонлик футболчилар «Локомотив» жамоасини қабул қилиб, дарвозага 1 та жавобсиз тўп киритиш билан муваффақият қозондилар.

«Днепр» футболчилари пахтакорчилар меҳмони бўлишди. Бугунгача икки марта мамлакат чемпиони бўлиб, икки мартадан кумуш ва бронза медалларини қўлга киритган, биллур соврин соҳиби «Днепр» командаси билан пахтакорчилар учрашуви қизиқарли бўлиши кутилган эди. Ю. Пересконов, А. Яркин, Ф. Муҳамедов, М. Қосимов, Г. Денисов, И. Шарипов, Р. Узоқов, А. Пятницкий, Х. Огонесян И. Шквирин, Р. Галиевлардан иборат таркибда майдонга тушган футболчиларимиз ташаббус кўрсатиб, ишқибозларни мамнун этишга уриндилар. 15-минутда А. Пятницкий дарвозани нишонга олиб, ҳисобни очди. Унга Ўзбекистон комсомолининг мавсум бошида киритилган биринчи тўп муаллифига бериладиган соврин топширилди. Шундан кейин майдон эгалари бу ғалабани мустаҳкамлашга уринишди.

Ўйин охиригача майдон эгаларининг ҳаракатлари зое кетаверди. Меҳмонлар мудофаада маҳкам туриб, қарши ҳужумга ўтишни ўрнига қўйишди. 40-минутда И. Тищенко ҳисобни тенглаштирди. Орадан бир минут ўтиб, Э. Сон яна бир тўп киритиб, днепрчиларга қимматли қўш очко келтирди. Шундай қилиб, бу учрашувда «Днепр» ўйинчиларининг тажрибаси устун келди. Энди пахтакорчилар сафарда «Шахтёр» ва пойтахт спартакчиларининг меҳмони бўлишади.

Ҳ. НОСИРОВ.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ҚОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, МУАССАСАЛАР ВА ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УРАЛ» СОВЕТ-БРИТАНИЯ ҚЎШМА ҚОРХОНАСИНИНГ «ТЕХНЕЗИС-ИНФО» ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

ПК IBM PC(XT)AT негизидаги дастурий-техникавий комплексларни ўртача нархларда етказиб беради.

Ишга тушириш-созлаш ишлари ва 12 ой давомида техникага кафолатли таъмирлаш хизмати кўрсатиш ҳақи дастурий-техникавий комплекс қийматига киради.

Буюртмачи олдиндан Тошкент шаҳрида ДТКнинг имкониятлари билан танишиб чиқиши мумкин. Ҳақини тўлагандан сўнг 24 соат мобайнида етказиб берилади.

Буюртмачининг хоҳишига кўра «ТЕХНЕЗИС-ИНФО» ДКга техника хизмати кўрсатади ва дастурий воситаларни ишлаб чиқади.

«ТЕХНЕЗИС-ИНФО» шартнома тузишга кўмаклашувчи шахсларга миннатдорчилик изҳор этади ва бу ҳолда агентлик хизматлари учун ҳақ тўланиши назарда тутилган.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 67-25-57, 67-77-06.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

25-31 МАРТ КУНЛАРИ

Ўзбекистон ССР Маданият Вазирлиги
ЎзССР давлат телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси
Ўзбекистон ЛКЁИ қўмитаси
Ўрта Осиё ва Қозоғистон доирачилар жамияти
«ЎЗБЕКТЕАТР» қошидаги «ИТТИФОҚ МАРКАЗИ»
УСТА ОЛИМ КОМИЛОВ хотирасига бағишлаб

«З А Р Б—91»

ЁШ ДОИРАЧИЛАР ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИ

ҒОЛИБЛАРГА ҚУЙИДАГИ МУКОФОТЛАР БЕРИЛАДИ:

Биринчи ўрин — 3000 сўм.
Иккинчи ўрин — 2000 сўм.
Учинчи ўрин — 1000 сўм.

АНСАМБЛЛАР УЧУН

Биринчи ўрин — 3000 сўм.
Иккинчи ўрин — 2000 сўм.
Учинчи ўрин — 1000 сўм.

Аризалар соат 11 дан 14.00 гача «БАҲОР» концерт залида қабул қилинади.

Танлов дастурига 16 дан 30 ёшгача бўлган доирачилар ариза беришлари мумкин.

Телефон: 39-46-09.

ҚОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, БИРЛАШМАЛАР ВА ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг ҳисоблаш маркази қуйидаги ускуналарни

СОТАДИ:

— ЕС-7920.04, 1990 йилда чиқарилган — 1 дона;
— ЕС-7970.01, 1990 йилда чиқарилган — 1 дона;
— «Дигираф» 1712-3,5 устунқургичи, 1989 йилда, Чехословакияда чиқарилган — 1 дона;
— ЭМ-7041 устунқургичи, 1988 йилда чиқарилган — 1 дона.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 69-46-10, 69-45-46.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлиги
ГЕМАТОЛОГИЯ ВА ҚОН ҚУЙИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
бўш лавозимларга ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: жарроҳлик гематологияси;

кичик илмий ходимлар: посттрансфузион гепатит ва СПИДнинг клиникавий иммунологияси ва унинг олдини олиш, тиббий генетика ва цитология.

Танлов муддати — 3 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилсин: 700097, Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, 5 «Б» мавзе, Халқлар дўстлиги кўчаси, 42-уй.

●

М. УЙҒУР НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ САНЪАТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ
бўш лавозимларга ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори вазифасини бажарувчи: фалсафа ва эстетика;

кафедра катта ўқитувчилари: саҳна ҳаракати (2), фалсафа ва эстетика (2), интерьерни лойиҳалаштириш ва меъморлик декорини қайта таъмирлаш, тил ва адабиёт;

кафедра ўқитувчилари: якка ашула (2).

Танлов муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: 700031, Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй.

●

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

32 (38)-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ТУГАТИЛДИ

Даъволар — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Бектемир ноҳияси, «Водник» даҳаси, Лихачев кўчаси, 27-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/III да **Алишер Навоий** (премьера).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕТРИДА — 19/III да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома,** 20/III да **Алишер Навоий,** 21/III да **Жар.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 20/III да **Юсуф ва Зулайҳо,** 21/III да **Гапни гапир уққанга.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/III да **Садди Искандарий,** 20/III да **Садди Искандарий,** 21/III да **Отасининг қизи.**

Ўзбекистон ССР Телекўрсатув ва радиоэшиттириш давлат қўмитасининг чет элларга эшиттиришлар жамоаси уйғур тилидаги радиоэшиттиришлар бош муҳарририятининг таржимони

Абдулла БАРАТОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника олий билимгоҳи жамоаси «Ўзбек тили, адабиёти ва жамиятшунослик» кафедрасининг катта ўқитувчиси Г. Х. Мансуровага отаси

Хожибек МАНСУРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Жумҳурият ҳажв театрининг жамоаси театрнинг бош рассоми, партия ташкилоти котиби Ш. З. Урмоновга отаси

Зоиржон УРМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тупроқшунослик ва агрокимё илмгоҳи жамоаси директор муовини И. Т. Туроповга онаси

Фотима ЮСУПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, А. С. УСМОНОВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХЎЖАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

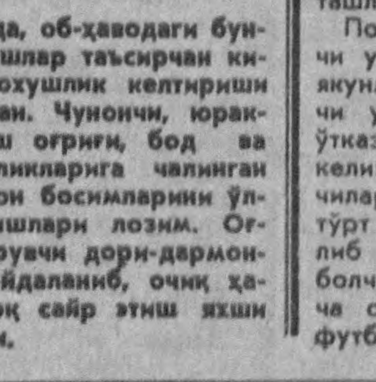

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, партия турмуши — 33-34-69, 33-38-55, 32-53-97, 32-57-19, саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-15, 32-53-70; совет қурилиши — 33-15-29, 32-57-20, 32-54-18; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-35, 32-55-16; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17; ахлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-09.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» («Советский Узбекистан») Орган ЦК Компартии Узбекистана

Нашр кўрсаткичи 64583. Буюртма № 5091.

№ 54. ● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, 700000 Тошкент ГСП. Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида. А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12